

VOORZITTER : de heer H. Boel

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

— *De vergadering wordt geopend om 10 uur.*

De Voorzitter: Dames en heren de vergadering is geopend.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

H. de Bruyne, J. Henckens, mevrouw P. Dhondt-Van Opendenbosch, gezondheidsredenen.

L. Croux, E. Desutter, M. De Wulf, F. Tanghe, buitenslands.

L. De Grève, K. Dillen, J. De Seranno, J. Gerits, R. Peeters, E. Van Keirsbilck, L. Van Geyt, P. Van Grembergen, ambtsverplichtingen.

G. Boeykens, A. Deneir, familieverplichtingen.

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

K. Blanckaert, F. Cauwenberghs, W. Claeys, E. Cooreman, A. Coppieters, A. d'Alcantara, F. De Bondt, Constant De Clercq, Tjil Declercq, P. De Keersmaecker, P. De Kerpel, H. Deleeck, W. Demeester-De Meyer, J. De

Meyer, P. De Vlies, A. Diegenant, L. Kelchtermans, K. Kuylen, E. Leeemans, L. Lenaerts, W. Martens, F. Piot, A. Rommel-Sauvagie, André Rutten, Mathieu Rutten, T. Smeers, M. Smet, A. Smet, N. Staels-Dompas, L. Tindemans, F. Vanderborgh, M. Van Dessel, R. Van Elslande, F. Vangronsveld, M. Van Herreweghe, R. Van Rompaey, J. van Waterschoot, Joris Verhaegen, J. Verroken, G. Willems.

Hugo Adriaenssens, E. Baldewijns, M. Bourry, A. Canipel, O. Carpels, B. Cools, E. Coppens, L. Danschutter, J. De Graeve, L. Detiège, J. Férir, L. Hancké, F. Houben, A. Laridon, J. Mangelschots, J. Nauwelaerts-Thues, G. Temmerman, L. Tobback, F. Van Acker, J. Van den Eynden, M. Vandenhove, V. Vanderheyden, W. Verimmen, J. Wyninckx.

F. Boey, R. Bonnel, L. Bril, J. Buchmann, Albert Claes, E. Cuvelier, J. Daems, Willy Declercq, A. De Cordier, A. De Winter, R. D'Haeyer, A. Duclos, S. Février, E. Flamant, L. Herman-Michielsens, M. Kenens, H. Lahaye, L. Pans, J. Pede, G. Sprokkeels, W. Taelman, E. Vandersmissen, L. Van De Velde, W. Van Renterghem, F. Verberckmoes, A. Vreven, L. Waltniel.

F. Baert, J. Caudron, A. De Beul, G. De Rouck, W. Desaeeyere, J. Gabriels, H. Schiltz, J. Valkeniers, L. Van Biervliet, F. Van der Elst, R. Vandezande, E. Vansteenkiste.

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor de het begrotingsjaar 1981 - 7-B (1980-1981)-Nrs. 1 tot 4 - 13 (1980-1981)-Nr. 4 (Verslag van het Rekenhof)

Algemene bespreking

De Voorzitter: Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1981.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Olivier, verslaggever namens de Commissie voor de begroting, heeft het woord.

De heer M. Olivier, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Staatssecretaris, geachte collega's, namens de Commissie van de begroting heb ik de eer verslag uit te brengen over de besprekingen in de gespecialiseerde deelcommissies. Ik dank dan ook heel speciaal de diverse verslaggevers voor hun concrete aanbreng, mevrouw De Meulenaere-De Wilde, mevrouw Rommel-Souvagie, de heer Van den Eynden; de heer Laridon, mevrouw Turf-De Munter, de heer Steverlynck en de heer Verbist.

Zoals ik trouwens uitvoeriger in mijn inleiding tot het verslag vermeld heb, betreur ik hier nogmaals de gang van zaken en de gevolgde procedure.

Nagenoeg alle verslaggevers hebben betreurd dat de documenten niet tijdig ter beschikking van de commissies waren en dat veel te weinig tijd besteed werd aan de bespreking. De bespreking van een begroting is altijd de

Olivier

ideale gelegenheid om in kennis gesteld te worden van het beleid van de onderscheiden ministers of staatssecretarissen. Dat is weinig het geval geweest met één uitzondering nochtans, deze van de Staatssecretaris, mevrouw Steyaert. Bij een bespreking van een begroting kunnen kritische vragen geformuleerd worden. Hiertoe heeft niemand, gezien de tijdnood, de kans gehad. Het moet ons dan ook niet verwonderen dat heel wat commissarissen zich beperkt hebben tot enkele oppervlakkige beschouwingen en vragen tot verduidelijking met het oog op het bekomen van enkele statistische gegevens. Deze zijn in de verschillende bijlagen aan het verslag toegevoegd.

Er zijn heel wat verzachtende omstandigheden in te brengen, onder meer dat het begrotingsconclaf van de nationale regering eerst op 22 maart 1981 uitspraak heeft gedaan. Dit heeft tot gevolg gehad dat heel wat wijzigingen aan het oorspronkelijk ontwerp moesten aangebracht worden.

Belangrijk is dat wij nu reeds schikkingen treffen om dergelijke zaken in de toekomst te verwijderen. Bij de bespreking van de begroting van 1982 moeten de suggesties die ik in de inleiding tot het verslag heb vermeld geregeld zijn. Ik wil u deze suggesties nog even in herinnering brengen.

1. Het ontwerp van decreet, houdende de begroting met bijhorend verantwoordingsprogramma, dient in zijn definitieve vorm tijdig ter beschikking gesteld te worden van de leden.
2. Van de begroting dient eveneens een functionele begroting te worden opgesteld. Dit zal de duidelijkheid ten goede komen. Tevens dient elke post voldoende gedetailleerd en verantwoord.
3. Vooraf dient aan de leden medege-deeld welke posten aan welke commissie zullen toegewezen worden en dan niet op het ogenblik van de vergadering zelf zoals het dit jaar het geval was.
4. De bespreking dient over meerdere dagen gespreid zodat de leden, lid van

meerdere commissies, de kans krijgen aanwezig te zijn en hun inbreng te doen. Daarenboven dient er naar gestreefd de vragen zoveel mogelijk vooraf te formuleren. Zodoende kan de Minister op een meer uitgebreide manier antwoorden. Deze antwoorden kunnen dan ook geïllustreerd worden met tabellen en toelichtingen die als bijlage aan het verslag kunnen toegevoegd worden.

Het verslag bevat twee delen: het verslag van de diverse commissies en de bijlagen met statistische tabellen.

Tot en met 1980 dienden naast de Gewesten, ook de Gemeenschappen hun begroting op te maken binnen de perken van de vier budgettaire massa's. Voor de Gemeenschappen gebeurde dit tijdens het jaar 1980 op basis van de sleutel N. 55/F45.

Vanaf dit jaar zijn ook de Gemeenschappen volledig vrij in het vaststellen van de af te sluiten verbintenissen. De Vlaamse Executieve heeft zich voor haar begroting beperkt tot het bedrag van de rijksdotatie. Het aangaan van gewest- of gemeenschapsleningen werd vermeden en evenmin oordeelde de Executieve zoals dat trouwens ook voor de Gewesten het geval was een verzwaring van de fiscale druk noodzakelijk.

Naast de «grote dotatie» op basis van 55/45-verdeling werd ook de «kleine dotatie» voor de culturele uitgaven van Nationale Opvoeding toegevoegd.

Ten slotte dient gemeld dat voor het eerst dit jaar de begroting de kredieten voor persoonsgebonden materies, komende van nationale begrotingen, omvat.

Na de diverse correcties en beperkingen werd de vastleggingsmassa van de Vlaamse Gemeenschap voor 1981 op 33.334,4 miljoen frank bepaald tegenover 24.385,3 miljoen frank in 1980, dit wil zeggen 37 procent méér.

Het investeringsprogramma voor de Vlaamse Gemeenschap bedraagt in 1981 6.826,8 miljoen frank tegenover 6.590,2 miljoen frank in 1980.

Kort wil ik dan ook nog verslag uit-

brengen over de bespreking in de diverse deelcommissies.

Naar uit het verslag blijkt werden in de Commissie voor culturele promotie en het cultureel patrimonium door de Staatssecretaris enkele belangrijke initiatieven aangekondigd en toegelicht.

Vooreerst werd medege-deeld dat, krachtens het decreet van 3 maart 1976, het noodzakelijke ontwerp van koninklijk besluit in verband met de financiering van de monumentenzorg nu klaar is. Het advies van de Raad van State ter zake wordt binnenkort verwacht.

Daarenboven is een ontwerp van filmdecreet klaar, waarbij het koninklijk besluit van 1964 wordt geactualiseerd zonder dat het grondig wordt gewijzigd.

Wat betreft de «Opera van Vlaanderen» zou een intercommunale opgericht worden op 1 augustus. Het is de bedoeling de noodzakelijke inspanningen te rationaliseren en steeds hoger kwaliteit te bereiken. De opera wordt operationeel op 1 augustus ek.

Naar analogie met wat gebeurde voor de «Opera van Vlaanderen» zijn ook onderhandelingen aan de gang om inzake de symfonie-orkesten tot een gelijklopend akkoord te komen. Deze schieten goed op.

Voor de problemen rond het ICC wordt naar een voor het personeel gunstige oplossing gezocht, waarbij de artistieke en de administratieve functies worden gesplitst.

De bespreking in de commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming, sport en toerisme, beperkte zich hoofdzakelijk tot het opragen van de gedetailleerde betoelagingen ingeschreven onder diverse begrotingsposten. Door de diensten van het Kabinet werden deze beantwoord en aan het verslag toegevoegd.

Ik moge derhalve dan ook verwijzen naar deze interessante bijlagen waarin de cijfers voor zichzelf spreken. Deze bijlagen handelen over de experimentele toelagen, toelagen aan sportorganisaties, jeugdorganisaties, aan

Olivier

initiatieven in verband met samenlevingsopbouw, en andere.

Voor de kredieten uitgetrokken voor het toerisme wordt verwezen naar het verslag van mevrouw Smitt over de beleidsnota toerisme, die morgen aan de orde is.

Inzake Brussel werd gevraagd een aparte vergadering te houden om aan de hand van allerlei gegevens en cijfermateriaal een bespreking te houden over de diverse vormen van subsidiëring van Vlaamse instellingen en verenigingen te Brussel.

In haar toelichting over het beleid ten aanzien van de Brusselse Vlamingen wees de Staatssecretaris op de bereidheid van de Vlamingen om mee te bouwen aan de leefbaarheid van Brussel.

Verder werd nog gesproken over het belang van het peuterplan, de uitbouw van plaatselijke trefcentra- en de erkenning van de sociaal-culturele raden te Brussel.

In de Commissie voor mediabeleid lichtte de Staatssecretaris eerst de voornaamste punten van haar beleid toe. Over teletekst, de etherreclame, de vrije radio's en de gemeenschappelijke uitzendingen met de NOS, werden een aantal preciese vragen gesteld die men kan indelen in technische vragen en vragen omtrent de gevoerde politiek. In verband met deze laatste vragen wordt door sommige leden gewezen op het onsamenhangend beleid, de improvisatie en het gebrek aan inspraak met de betrokken sectoren. Meer bepaald wordt sterk de nadruk gelegd op de grote gevaren voor de geschreven pers door een overhaaste en ondoordachte invoering van de etherreclame.

In de technische vragen werd voornamelijk uitleg gevraagd over de subsidiëring van de uitzendingen van derden, en over de stijging van de personeelskosten. Op al deze vragen wordt omstandig antwoord gegeven, waarvoor ik verwijs naar het verslag.

De essentie van de bespreking in de deelcommissie voor onderwijs kan

herleid worden tot twee krachtlijnen. Vooreerst was er het probleem van het kunstonderwijs. Er werd gesteld dat destijds een onderwaardering gebeurd is op cultuur, en wel in kunstonderwijs.

In Nationale Opvoeding rekent men volgens behoeften. In de dotaties (cultuur) werd met verdeelsleutels gewerkt. Aangezien deze begroting geclicheerd is op de begroting 1979 van cultuur, is er geen mogelijkheid de put van 560 miljoen frank te vullen. Men zou met een zuivere lei moeten kunnen herbeginnen, maar dit is vooralsnog niet mogelijk.

De tweede kerngedachte betrof de zorg van de leden omtrent de studietoelagen. De Minister zei dat hij met het kleine bedrag van 55 miljoen frank zijn verplichtingen niet kon naleven. Hij hoopt dat de herziening van de wet op de studietoelagen een kans tot oplossing biedt. Hij was het met de commissie eens dat aan de onverkwikkelijke toestand eindelijk een einde zou moeten komen.

De vraag werd gesteld naar de oorzaak van de laattijdige uitbetaling van de studiebeurzen van dit jaar; hier antwoordde de Minister op de gestelde vraag dat de administratie, omwille van de budgettaire problemen, de wet zeer streng is gaan toepassen. Dit bracht de vertraging mee die thans ongedaan is gemaakt door nieuwe richtlijnen.

In de Commissie voor Taaldecreeetwetgeving en Taaibescherming heeft men zich beperkt tot een aantal losse opmerkingen over sommige artikelen zoals de ontoereikendheid van de literaire prijzen en de moeilijkheden met de privé-boekhandels in verband met het gratis verspreiden van boeken door de overheid. Wat dit laatste betreft wordt gerepliceerd dat de verspreidingen gebeuren bij instellingen en verenigingen, en dat het volume erg klein blijft. Verder kan voor de literaire prijzen niet vergeleken worden met het aangehaalde voorbeeld, met de sportsector, die privé is.

In de commissie buitenlands Beleid werd vooral stilgestaan bij de belangrijke post, deze van 83 miljoen frank

toelagen bestemd voor het financieren van de uitvoering van de culturele akkoorden, met name de organisatie van tentoonstellingen in het buitenland, de realisatie van uitwisselingsprogramma's, enzovoort. Er werd een verduidelijking gegeven rond de criteria die gebruikt worden bij de besteding van dit krediet.

De meeste aandacht gaat naar de culturele akkoorden afgesloten met lidstaten van de Europese Gemeenschap omdat er vanzelfsprekend naar gestreefd wordt om de economische samenwerking te laten gepaard gaan met een verruiming van de culturele betrekkingen.

In bijkomende orde wordt rekening gehouden met het criterium van de taalgebondenheid waardoor landen zoals Indonesië en Suriname ruim belangstelling krijgen voor het aangaan van samenwerkingsakkoorden op cultureel gebied.

Ten slotte komen grote landen zoals de USA en Japan in aanmerking omwille van de bijzondere belangstelling voor de Vlaamse cultuur die in deze Staten doorgaans vanuit de privé-sector wordt betoond.

Behoudens een aantal vragen ter verduidelijking van sommige begrotingsposten die overigens in het verslag worden vermeld, werd nog even de aandacht gevestigd op de werkingskredieten die voor het begrotingsjaar 1981 worden uitgetrokken voor het cultureel centrum «De Brakke Grond» te Amsterdam.

In het verslag worden gedetailleerde gegevens vermeld.

Ten slotte was er de bespreking over het gezondheidsbeleid en de bijstand aan personen. Men betreunde de beperking van de budgettaire middelen in de welzijnssector en wenste daarom dat er meer aandacht naar de kwaliteit van de prestaties zou gaan, eerder dan naar de kwantiteit. Wat het NWK betreft, werd er sterk aangedrongen op de splitsing van de instelling, die een eigen beleid van de Gemeenschappen mogelijk zou maken. Anderzijds werd er herinnerd aan de belofte van de regering dat zij het tekort van 200 miljoen frank over het

De heer J. Ramaekers (SP)

vierde kwartaal van 1980 ten laste van de nationale regering zou laten.

De splitsing was reeds het voorwerp van beraadslaging in de Vlaamse Executieve. Een ontwerp werd reeds opgesteld. Bij die gelegenheid zullen ook de bevoegdheden aan de eigentijdse noden worden aangepast. Zij zou doorgevoerd moeten worden zonder op de splitsing van andere parastatale instellingen, zoals huisvestingsmaatschappijen en ziekenhuisstructuren, te wachten.

De ontwikkeling van de zieken- en bejaardenhulp naar een gezins- en thuisverzorging wordt door de budgettaire beperkingen sterk afgeremd, terwijl, anderzijds, ook een mentaliteitsbeïnvloeding van de bejaarden en hun omgeving noodzakelijk is.

Zeer opvallend werd ook de wens uitgedrukt dat moet getracht worden het procédé van de BTK-projecten meer in de welzijnssector toe te passen, maar ook hiervoor zijn er kredieten nodig terwijl, anderzijds, de BTK-projecten waarbij

meer dan vijf tewerkgestelden betrokken zijn, tot de bevoegdheid van de nationale Minister behoren.

Bij het gehandicaptenbeleid werd heel lang stilgestaan. Een aantal fundamentele beleidsvragen werden gesteld over de thuishulp, de centra van revalidatie en de budgettaire mogelijkheden van het Rijksfonds voor sociale reklassering.

Het blijkt dat echter dat, in de huidige stand van zaken, zowel de nationale Minister als de Staatssecretaris voor de Gemeenschap bevoegd zijn voor de kredieten van het Rijksfonds.

Een onderzoek is aan de gang met het oog op de aanpassing van het KB betreffende de tussenkomst van de Staat ten voordele van beschermende werkplaatsen ingevolge de vermindering van het aantal werkuren van 40 naar 38.

Er werd ook aandacht besteed aan het probleem van de jeugdbescherming. Hier heeft de Minister medegedeeld dat ter zake een werkgroep werkzaam is. De resultaten van haar werkzaamheden worden geresumeerd. Binnen de zes maanden na de installatie, die gebeurde in februari 1981, moet het eindrapport klaar zijn. Het is de bedoeling in de mate van het mogelijke, de jeugdbescherming te onttrekken aan de justitie om ze in te bouwen in de welzijnszorg.

De voordrachten tot herbenoeming van de leden van de jeugdbeschermingscomité's zullen nog voor het reces aan de Executieve worden voorgelegd.

De verschillende takken van de preventieve gezondheidszorg hebben nood aan coördinatie. Inzake de samenwerking tussen het medisch schooltoezicht en de SBO is men echter gebonden door reglementaire bepalingen. Toch werden reeds een aantal experimenten gesubsidieerd.

Tenslotte werd ook gesproken over een waaier van problemen, onder meer de opsporing van kanker, het speciaal onderstandsfonds en over het gezins- en kinderopvangbeleid in Vlaams Brussel. De kindersterfte, het toenemend aantal zelfmoorden en de gezondheidsopvoeding kwamen ook aan de orde.

In verband met het OCMW werd er geïnformeerd naar de drempelverlagende acties en de registratie. Het blijkt inderdaad dat bepaalde bevolkingsgroepen nog steeds contact missen met de OCMW. Zij zijn nochtans de meest aangewezen instanties om op de noden in te spelen. De registratie heeft tot doel de OCMW zelf een beter inzicht in hun werk te verschaffen, alsmede ook aan de beleidsinstanties van de Vlaamse Gemeenschap gegevens te verschaffen die relevant zijn bij het uitstippelen van het beleid.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers, geachte collega's, dit was een overzicht van de onderwerpen die in de diverse deelcommissies werden besproken en die uitvoerig in het verslag werden vermeld (*Applaus bij de meerderheid*).

De Voorzitter: De heer Anciaux heeft het woord.

De heer V. Anciaux (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers, geachte collega's, ik wens vooraf de verslaggever geluk te wensen, niet alleen omdat het een traditie is dat dit gebeurt bij de bespreking in openbare vergadering, maar vooral omdat hij de moed heeft gehad onverbloemd het ongenoegen neer te schrijven, en het vandaag hier uit te spreken, van de leden van de Vlaamse Raad ten opzichte van de voorbereidingen en de handelswijze van de Executieve in verband met de bespreking van deze begroting in de verschillende commissies.

Als ik het verslag even nakijk, stel ik vast dat inderdaad op onverbloemde wijze woorden zijn gebruikt.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve: Ik zou de toepassing van een dubbel principe kunnen inroepen : gedeelde smart is halve smart, gedeelde vreugde is halve vreugde, want de Executieve is niet alleen verantwoordelijk.

De heer V. Anciaux : Wat betreft de voorbereiding en het ter beschikking stellen van de teksten is de Executieve totaal en uitsluitend verantwoordelijk.

Ik lees bijvoorbeeld in het verslag dat

Anciaux

slaggever dienaangaande woorden gebruikt als slordigheid, laattijdigheid. Hij klaagt het gebrek aan tijd aan en zegt dat sommige onderwerpen maar zeer beknopt konden worden behandeld en dat slechts enkele beschouwingen dienaangaande konden worden gemaakt. Wanneer hij het over de begrotingstekst heeft, spreekt hij van een zoekplaatje. Hij klaagt de onoverzichtelijkheid ervan aan en zegt dat de organisatie van de besprekingen - en dit is misschien niet de schuld van de Executieve - heeft teweeggebracht dat sommige onderwerpen amper aan bod zijn gekomen en dat de leden onvoldoende kans hebben gehad erover te discussiëren. Hij spreekt over een uitholling van de Vlaamse Raad.

Ik vind dat de verslaggever zeer moedig is geweest om deze klachten van de leden van de Vlaamse Raad in het verslag neer te schrijven. Ik feliciteer hem hiervoor en ik dank hem.

De Voorzitter : De heer Olivier heeft het woord.

De heer M. Olivier, verslaggever : Mijnheer de Voorzitter, in mijn inleiding van deze morgen heb ik enkele redenen toegelicht. Ik heb trouwens ook gezegd dat wij een grote stap in de goede richting hebben gezet tegenover vorig jaar en tevens de hoop hebben uitgesproken dat wij, in de toekomst, in betere omstandigheden zullen kunnen werken. Hieraan kunnen alle betrokken partijen op een constructieve manier medewerken.

De Voorzitter: De heer Anciaux heeft het woord.

De heer V. Anciaux : Het was in ieder geval erg moedig van u. Ik heb zelden meegemaakt dat in een verslag zo duidelijk wordt neergeschreven wat in de Commissie is omgegaan. Wat de verzueringen voor volgend jaar betreft, de weg naar de hel is geplaveid met goede voornemens en beloften die nooit vervuld worden.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik wil duidelijk de beperktheid van de kredieten die ter beschikking staan van de Vlaamse Gemeenschap onderstrepen. Trouwens, ook hiero-

ver heeft de verslaggever het meermaals gehad, ook in zijn mondeling verslag daarnet. Ik heb heel wat keren horen zeggen dat de budgettaire beperkingen het onmogelijk maken een werkelijk beleid te bepalen.

Voor de lopende uitgaven zijn inderdaad maar 25 miljard frank ingeschreven. Terloops merk ik op dat deze begroting, hoewel lichtjes, deficitair is met 300 miljoen frank. De kapitaalverrichtingen bedragen 4 miljard frank en zijn eveneens deficitair, voor 450 miljoen frank. Het totaal van de beschikbare kredieten bedraagt 30 miljard frank, dus amper zoveel als het bedrag dat met één pennetrek voor de nog uitstaande verliezen van het Waalse staal werd toebedeeld. Dit bedrag is ongeveer 10 procent van het tekort op de lopende zaken van de Rijksbegroting en amper 2 procent van deze Rijksbegroting.

Bovendien is heel duidelijk bewezen van de eerste pagina af van het ontwerpdecreet dat de begroting inhoudt hoezeer de Vlaamse Raad afhankelijk is van de nationale regering, want omwille van de economische crisis is men onmiddellijk afgestapt van de zo beperkte maar toch noodzakelijke kredieten en heeft de nationale regering beslist een deel van de middelen af te nemen. Ze zijn al zo beperkt. Ze zijn al op onrechtvaardige wijze toebedeeld en worden door de nationale regering dan nog maar eens verminderd met 1 miljard frank.

Dit wat de beperktheid van de kredieten betreft. Als we de bevoegdheden nagaan, zonder rekening te houden met de kredieten zelf, zien we dat deze eveneens beperkt zijn. Ook hierover heeft de verslaggever meermaals gesproken. Ik heb inderdaad vaak gehoord dat de bevoegdheden beperkt zijn.

De nationale bevoegdheden spelen daarenboven mee in heel wat aangelegenheden. De Vlaamse Raad is niet autonoom om haar eigen werking te bepalen vermits de nationale wetgever of de nationale regering dikwijls moet tussenbeide komen.

Wanneer wij de culturele aangelegenheden nagaan zou men kunnen denken dat er dienaangaande toch een au-

tonomie is. Maar dit is niet het geval, zelfs niet bij de culturele aangelegenheden.

Aangaande het onderwijs is het duidelijk dat dit slechts voor een heel klein stukje in het kader van de autonomie in deze Raad zit. Wel behoort de Minister van Nationale Opvoeding tot de Executieve van de Vlaamse Gemeenschap, maar het wetgevend orgaan van de Vlaamse Raad heeft, wat de begroting van Nationale Opvoeding betreft, geen inspraak bij de uiteindelijke beslissingen aangaande deze begroting.

Deze Vlaamse Raad heeft geen enkele inspraak of bevoegdheid inzake het toekennen van begrotingskredieten voor onderwijs.

Een volgend punt dat onder de culturele aangelegenheden valt, is de permanente vorming. Daar hebben wij inderdaad bevoegdheid, daar hebben wij quasi-autonomie, zelfs in Brussel.

Inzake beroepsopleiding en bijscholing, geachte vergadering, zijn de bevoegdheden ook maar beperkt. Daar bestaat geen volstreekte autonomie. Trouwens, in de wet van augustus 1980 staat duidelijk vermeld, dat, inzake beroepsopleiding in het algemeen, de bevoegdheden beperkt zijn met name daar waar deze rechtstreeks te maken hebben met nieuwe of aangepaste tewerkstelling in bedrijven.

Overigens, zeer onlangs zijn de leden van de Nationale Commissie voor de regeling van de herinschakeling of omschakeling van de vrouwen in de produktieve sector hernieuwd geworden. Het is nog altijd de Nationale Commissie behorende tot het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid en deze behoort tot de bevoegdheid van de Nationale Minister De Wulf.

Het toerisme is de volgende aangelegenheid die ik wens te behandelen in de culturele sector.

Al te zeer en al te vaak wordt het toerisme bekeken vanuit economisch oogpunt. Al te dikwijls ervaren wij dat Staatssecretaris De Backer - die daar wellicht de bevoegdheden over heeft - moet zwijgen en zich niet kan uitspreken aangaande deze materie om-

Anciaux

dat de economische sector, die op het vlak van het toerisme een zeer grote rol blijkt te spelen, in dit land nog altijd een nationale materie is en dienaangaande enorm de autonomie beperkt.

Een ander aspect van de culturele sector is «de schone kunsten». Daar hebben wij autonome bevoegdheid, behalve in Brussel, waar wij voor een aanzienlijk aantal activiteiten en instellingen de autonomie moeten delen met de Franstalige Gemeenschap.

Thans kom ik aan de volgende sector met name de internationale culturele samenwerking. Ik vind dat men lief heeft wanneer men dit rangschikt onder de eigen bevoegdheden, althans wanneer men ziet wat zich in de praktijk afspeelt.

Vooreerst gaat het hier maar om een bijzonder beperkt krediet met name 176,2 miljoen frank.

Mevrouw, mijnheer de Minister, het buitenlands cultureel beleid wil ik even verder uitdiepen. Spreken over een eigen Vlaams buitenlands cultuurbeleid is spreken over wat er zou moeten zijn maar niet over hetgeen er is. Wat wij hebben is geen buitenlands cultuurbeleid.

– *De heer Lindemans, Eerste Onder voorzitter, treedt als Voorzitter op.*

Wij hebben wel buitenlandse culturele betrekkingen maar geen beleid in de zin van een weloverwogen kader met uitgangspunten, met doelstellingen en met daarop gebaseerde inhoudelijke en geografische prioriteiten. Ik stel mij de vraag waarom andere landen wel een actief buitenlands cultureel beleid voeren en waarom doen wij er niets of zo weinig aan. Al sinds jaar en dag erkennen bv. de opeenvolgende West-Duitse regeringen dat het buitenlands cultureel beleid «ein Träger der Pfeiler unserer Aussenpolitik» is.

In de Duitse Bondsrepubliek wordt ongeveer 2 miljard DM per jaar uitgegeven aan buitenlandse culturele activiteiten. Wij kennen de Goethe-Instituten die in de grote buitenlandse ste-

den cultuurhuizen zijn en die voor de uitstraling van de Duitse Cultuur zorgen. Voor Engeland kennen wij de «British Council» en voor Frankrijk de «Alliance française».

Het hoofddoel van al deze inspanningen ligt in het onderstrepen van de eigen identiteit. Een land of een volk met een normaal gevoel van eigen waarden zal niet alleen zijn cultureel leven tot bloei laten komen binnen de eigen gebiedsomschrijving, maar zal ook trachten het waardevolle uit zijn cultuur in het buitenland bekend te maken. De verspreiding van de Nederlandse cultuur in het buitenland is door de overheid zowel in Noord als in Zuid-Nederland - Vlaanderen -, al te lang verwaarloosd. Ik ken de opmerkingen dienaangaande en wil er onmiddellijk op ingaan. Ik weet dat dit een opvallend verschijnsel is voor alle kleine naties. Bij kleine naties ontbreekt blijkbaar de eerbied voor de waarde van de eigen cultuur.

Ik heb daarnet gewezen op de inspanningen van de grote landen op het vlak van het internationaal cultureel beleid, grote landen die al lang het nut van een goed uitgebouwd en efficiënt gevoerd cultuurbeleid voor het buitenland hebben erkend. Dergelijk cultuurbeleid heeft een gunstige invloed op het imago waarover wij toch zo vaak in de moderne tijd spreken, op het imago van het volk in de wereld, zodat er ook op andere terreinen gunstige effecten kunnen ontstaan.

Zijn er nu hoopgevende ontwikkelingen bij ons? Misschien wel in de intenties maar niet in feite. In onze Vlaamse en trouwens ook in de Nederlandse politieke kringen begint men echter stilaan tot het inzicht te komen dat internationaal cultureel beleid belangrijk is. Maar ik vind het bijzonder spijtig dat dit gevoel pas nu wakker wordt, op een moment dat de vette jaren voorbij zijn, want voor een actief buitenlands cultuurbeleid zal de veelvoud van de huidige middelen eigenlijk nodig zijn.

Een commissariaat-generaal voor internationale samenwerking hebben wij nu, althans op papier. Dat kan hiertoe een belangrijk instrument zijn. Maar - en dit wil ik hier bijzon-

der onderstrepen en dit is vooral het doel van mijn betoog dienaangaande - zelfs al zou het instrument van die internationale culturele betrekkingen operationeel zijn, dan hebben wij hier nog altijd af te rekenen met de ontzettend nadelige versnippering van de bevoegdheid over verschillende departementen, met name cultuur, nationale opvoeding en vooral buitenlandse zaken. Het is het Ministerie van Buitenlandse Zaken dat een sleutelpositie inneemt en blijft innemen.

Wij weten trouwens dat dit beleid alles behalve Vlaamsvoelend of Vlaams vriendelijk is. Aangezien wij in Vlaanderen, samen met Nederland, een zelfde taal en een gemeenschappelijke cultuur hebben, wil ik hier zeer duidelijk de vraag stellen of het niet goed zou zijn dat wij, samen met Nederland, ons buitenlands cultuurbeleid zouden voeren. Dienaangaande meen ik dat het belangrijk is te benadrukken dat Frans Vlaanderen in dit beleid een aparte plaats dient in te nemen.

Mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, in verband met het Commissariaat-Generaal heb ik enkele concrete vragen te stellen.

Sedert de maand mei is bij de Vlaamse Executieve het personeelskader ingediend. Waarom werd dit nog steeds niet voor advies aan de daartoe bevoegde raden, ondermeer aan de Syndikale Raad voor Advies voorgelegd?

Mijnheer de Minister, zijn er reeds kredieten voorzien voor de werking van het Commissariaat-Generaal, dat, jammer genoeg nog niet in 1981, maar dan toch in 1982 operationeel zal worden. Op hoeveel werden de vereiste kredieten geraamd? Welke zijn de vooruitzichten? Welke is voor 1981 de toestand van het Commissariaat-Generaal? Welke zullen de juridische draagwijdten zijn van de internationale culturele betrekkingen?

Zoëven heb ik verklaard dat het Ministerie van Buitenlandse Zaken een sleutelpositie blijft innemen. Het taalunieverdrag werd ondertekend door de nationale minister van Buitenlandse Zaken, die een Waal is.

De heer G. Geens, Minister van de

Geens

Vlaamse Executieve : Op 9 september. Vóór 1 oktober van vorig jaar.

De heer V. Anciaux : Zou dit nu misschien niet meer het geval zijn ?

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting : Niet noodzakelijk.

De heer V. Anciaux : Het initiatiefrecht kan wellicht bij ons in de Vlaamse Raad en de Vlaamse Executieve liggen. Inderdaad, in de Vlaamse Raad kunnen wij zelf decreten goedkeuren, maar als de Minister van Buitenlandse Zaken weigert deze te ondertekenen, kan er niets gebeuren. Hij heeft het vetorecht en in feite heeft hij het volle initiatiefrecht. Dan spreekt men van autonomie ! Ook op dat vlak is het nochtans zeer belangrijk dat wij een autonomie zouden hebben.

Wij weten overigens dat op het departement van Buitenlandse Zaken de cel van de Vlaamse Gemeenschap, meer bepaald de cel voor de internationale culturele betrekkingen, nog blijft bestaan.

Mijnheer de Minister, wil u mij mededelen hoever op dat vlak onze autonomie en mij zeggen of hetgeen ik hier heb verklaard al dan niet overdreven is.

Dienaangaande wens ik trouwens nog een vraag te stellen : waarom blijft de Nationale Unesco-Commissie unitair bestaan ? Is deze aangelegenheid geen zaak die binnen het kader van de autonomie valt ? Bovendien is de Unesco-Commissie nog steeds een quasi Franstalige aangelegenheid.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers, collega's, dat was het wat ik in verband met de culturele aangelegenheden wenste naar voren te brengen.

Wanneer wij nu in verband met de persoonsgebonden aangelegenheden nagaan of ook daar onze bevoegdheden beperkt zijn, hebben wij ondanks alles wat daarover gezegd werd, alles behalve redenen tot juichen.

Vandaag biedt de fameuze wet over

de staatsvorming de Vlaamse Gemeenschap hoegenaamd niet de mogelijkheid om een eigen volwaardig en autonoom beleid te voeren op het vlak van de hele sector van de persoonsgebonden materies ten aanzien van de Vlamingen en in Brussel. Waarom niet ? Omdat de lijst van de uitzonderingen merkelijk groter is dan de lijst van de bevoegdheden. Wat met de ene hand werd gegeven, wordt met de andere hand onmiddellijk teruggenomen.

Er is zeer duidelijk en zeer bewust voor gezorgd - en de drie traditionele Vlaamse partijen hebben, spijtig genoeg, daaraan hun medewerking verleend - dat de nationale overheid heel dit pakket uitzonderingen krachtig in haar greep houdt. Ze zijn trouwens veel belangrijker dan de regel zelf, vooral in de sector van de gezondheidszorg. Mevrouw de Staatssecretaris Steyaert, dit is vooral erg voor de Brusselse Vlamingen. Dienaangaande zijn zij vooral de dupe.

Wat de uitzonderingen in de sector gezondheidszorg betreft, zal ik hier de wetteksten niet herhalen. Toch wens ik even de uitzonderingen op te sommen, met name deze die inzake gezondheidszorgen buiten de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap vallen.

- Ten eerste, de organieke wetgeving.
- Ten tweede, de financiering van de exploitatie wanneer deze geregeld is door de organieke wetgeving.
- Ten derde, de ziekte en invaliditeitsverzekering.
- Ten vierde, de basisregeling betreffende de programmatie.
- Ten vijfde, de basisregeling betreffende de financiering van de infrastructuur, ook wat de zware medische apparatuur betreft.
- Ten zesde, de nationale erkenningsnormen voor zover deze hun weerslag kunnen hebben op de bevoegdheden inzake exploitatie, ziekte en invaliditeit, programmatie, enzovoort.
- Ten zevende, de bepaling van de voorwaarden voor en de aanwijzing tot het universitaire ziekenhuis.

Dames en heren, ik som hier nog niet al de uitzonderingen op maar deze uitzonderingen omvatten eigenlijk al datgene wat de feitelijke macht inzake gezondheidszorg in handen houdt. Dit blijft allemaal in nationale handen. Dit blijft nationaal beheerd. Daarin heeft deze Vlaamse Raad geen enkele inspraakmogelijkheid en geen enkele beslissingsbevoegdheid. Inderdaad, de nationale instanties blijven beslissen over de reglementeringen en de financieringen.

Ik zeg dus duidelijk dat de Vlaamse Executieve evenmin als de Vlaamse Raad gewoon niet de bevoegdheid en de mogelijkheid hebben een eigen gezondheidsbeleid te voeren, niet in Vlaanderen en niet voor de Vlamingen in Brussel.

Dienaangaande is het eveneens zonneklaar - en dit hebben wij reeds zo dikwijls gezegd inzake sociaal-economische aangelegenheden - dat de Vlaamse Gemeenschap zonder eigen centen en zonder zelfbestuur geen enkele politiek kan voeren naar haar eigen inzichten.

Er is natuurlijk ook nog de gezins- en welzijnszorg, met andere woorden de bijstand aan de personen. Hier is de situatie wel wat beter. Ter zake beschikt de Vlaamse Gemeenschap duidelijk over bepaalde ruimten om politiek te voeren want hier beschikt zé over de subsidiebevoegdheid. Uitzonderingen bestaan in deze sector ook, en het zijn ook belangrijke uitzonderingen vooral wanneer het over werkelijke reglementeringen en financieringen gaat, maar de uitzonderingen zijn minder uitgebreid dan in de sector gezondheidszorg.

Ik zou daarover kunnen uitweiden, maar daarnet is in het verslag aangekondigd dat wij nog uitgebreide gesprekken zullen hebben in de Vlaamse Raad inzake Brussel. Ik zal dan ook dat ogenblik afwachten om daarop dieper in te gaan. Het is precies het ontbreken van een werkelijke macht en een autonoom bestuur dat voor de Vlaamse Gemeenschap in Brussel zo funest en nadelig is.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, er is dus alles behalve reden tot juichen wanneer wij even de moge-

Anciaux

lijkheden onderzoeken inzake kredieten en bevoegdheden.

Het weze mij toegelaten nog een aantal algemene opmerkingen te maken.

Mevrouw De Backer, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting, heeft, voor zover ik althans uit de kranten heb kunnen opmaken, bij de opening van «De Brakke Grond» het volgende verklaard : «een wel overwogen cultuurbeleid is het enige mogelijke om onze samenleving in nieuwe banen te leiden. Bij het faillissement van de middelen is een bezinning over het doel een noodzakelijkheid.

Ik veronderstel dat dit zowat de weergave is van wat Mevrouw De Backer heeft gezegd.

Inderdaad, geachte collega's, na de economische crisis volgt de culturele crisis. Ook daarop moet een aangepast antwoord worden gegeven. De tot nog toe gevoerde cultuurpolitiek was naar onze mening één van de middelen, een politiek van financiering van culturele infrastructuur, van subsidiëring van verenigingen en organisaties, alles samen goed voor nog niet 1 % van de Rijksmiddelenbegroting. Deze middelen werden in de gevoerde cultuurpolitiek naar onze overtuiging aangewend zonder duidelijk te stellen en wellicht zonder duidelijk te weten welke cultuur wij eigenlijk beogen, voor wie wij de cultuurpolitiek willen voeren, met welke doelstellingen. Ik durf dit zeggen, want zo wordt het meer en meer aan gevoeld. Ik beweer hiermede niet dat uzelf of uw medewerkers dienaangaande geen inzicht zouden hebben. Ik beweer hiermede dat de politiek zoals zij werd gevoerd, de middelenpolitiek, de subsidiëringpolitiek, niet aangaf welke cultuur men bedoelde, niet duidelijk liet uitschijnen voor wie de cultuur en met welke doelstellingen de politiek diende gevoerd te worden. Er mocht, binnen deze middelenpolitiek van financiering en subsidiëring, wel naar hartelust worden gediscussieerd over een toch zo een klein budget, over de nadelige verdeelsleutels inzake subsidiëring, over

criteria, over het politieke cultuurpact en zo meer, alsook over de technische organisatie en werking. Het is duidelijk dat de winnaar van deze in feite steriele discussies altijd bij voorbaat gekend was. In het spel van de gevoerde politiek heeft steeds de Minister of de Staatssecretaris, ten overstaan van al de culturele werkers, de langste adem.

Wat heeft men in heel deze middelenpolitiek van financiering en subsidiëring bekomen ? Onder meer, wat zeer funest is, de steeds groeiende rivaliteit tussen enerzijds de kunstensector en anderzijds de sociaal-culturele sector.

De rivaliteit die daar steeds gegroeid is en trouwens aan de basis ligt van heel de contestatie rond «De Brakke Grond». Tussen deze twee sectoren in heeft men dan zo'n beetje de artiestensector met het theaterdecreet, waarbinnen dan weer de rivaliteit bestaat tussen de gevestigde theaters en de nieuwe experimentele groepen, rivaliteit die daar eveneens volop aan bod komt.

Dames en heren, zoals de Executieve die middelenpolitiek voert, zonder wezenlijk doel, zonder wezenlijke inhoud en zonder enige visie, is het een non-politiek.

Nu de middelen achterwege blijven, wordt uiteraard een bezinning over het doel van het cultuurbeleid een harde noodzaak. Nu, na 10 jaar, spreekt ook de Minister daarvan, nu de hele decretenconstructie als een kaartenhuisje dreigt in elkaar te storten. Als dit gebeurt blijft er inderdaad niets over. Wij betreuren dat nu pas gedacht wordt aan een echte bezinning over de cultuur, want, mevrouw de Minister, een bezinning is niet alleen noodzakelijk omwille van het faillissement van de middelen.

Ik wijs erop dat er onder meer in heel de sociaal-culturele sector over heel Vlaanderen een groot aantal burgercomité's bestaat van mensen die heel goed weten waarover het gaat en die helemaal geen bijkomende informatie over de crisis, electoraal gekleurde informatie, nodig hebben.

De heer H. Boel : Dat is zeer juist.

De heer V. Anciaux : Die comité's. Zij zijn volop aan deze bezinning toe. Ik herhaal dat tot nog toe van een echt cultuurbeleid weinig sprake was, vermits enkele essentiële voorwaarden ontbraken voor een werkelijk concept van cultuur.

Voor wie moet nu de overheid in de eerste plaats een cultuurbeleid voeren ? Met welk doel ? Wat houdt dit in voor de samenleving ? Welke samenleving ? Zeker voor de samenleving van morgen, die er anders zal uitzien dan deze van gisteren, in andere omstandigheden zal verlopen. Een bepaalde samenlevingsorde die wij gedurende vele jaren hebben gekend en die in de «golden sixties» volop in ontwikkeling was, zal morgen in de maatschappij gewijzigd worden. Bepaalde aspecten van onze samenleving, zoals tewerkstelling, werkloosheid en zelfs arbeid in de non-profit sector, houden verband met cultuur.

Een economische crisis heeft ook voordelen, mevrouw de Minister. U heeft er menigmaal over gesproken. Ik bezit daaromtrent kranteknipfels. Maar in de gevoerde politiek is dat niet teug te vinden. In uw middelenpolitiek van financiering en subsidiëring is dit nergens te bespeuren. Er is echter een andere visie van non-politiek weer te vinden. Als ik in de bijlagen zie waar al die subsidiëring naartoe is gegaan, de overbodige luxe-uitgaven, dan zie ik inderdaad een visie, maar een non-politieke visie.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting : Geef dan enkele voorbeelden, mijnheer Anciaux.

De heer V. Anciaux : Mevrouw de Minister, dat zal ik doen wanneer in de commissie de voorbereiding zodanig is, dat wij dat inderdaad kunnen doen en wij niet achteraf in de bijlagen deze gegevens krijgen. Het is nu, bij het bestuderen van de bijlagen, dat ik dat duidelijk heb vastgesteld.

Mevrouw De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting : Geef

De Backer-Van Ocken

dan voorbeelden, dan kan ik antwoorden.

De heer V. Anciaux : De economische crisis heeft inderdaad ook voordelen. De overheid wordt gedwongen tot bezinning nu dat de economische crisis een tot nu toe ongekende weerslag zal hebben op het cultureel welzijn van de leden van de Gemeenschap. Het doel van deze bezinning moet een echt beleid zijn dat emanciperend werkt, dat democratiserend ingrijpt, een beleid dat niet noodzakelijk steeds meer kredieten vergt, dat geestelijke en materiële ruimte biedt tot ontplooiing en ontwikkeling van elk individu in een harmonisch samengaan met zijn gemeenschap. Wat is de toekomst van de maatschappij van morgen, dat is de grote vraag die nu wordt gesteld. Hoe kan men enerzijds de onmogelijkheid om de decreten toe te passen bij gebrek aan middelen samenrijmen met anderzijds de noodzaak een tewerkstellingspolitiek te voeren ook in de non-profit sector, dus de sociaal-culturele sector. Immers, het is onwaarschijnlijk dat men in de normale economische productieve sector in de sector in de toekomst nog tot een volle tewerkstelling zal kunnen komen. Dit is alleen maar op te lossen wanneer onze Vlaamse Gemeenschap de bevoegdheid zou krijgen om die economische sector te doen draaien, sector die de middelen moet verschaffen om onze sociaal-culturele sector tot ontwikkeling te brengen, om ook daar een tewerkstelling te kunnen doen. Vandaar de ongerijmdheid dat wij in deze Vlaamse Raad alleen maar mogen praten over deze gemeenschapsaangelegenheden, of gewestelijke aangelegenheden, terwijl wij politiek geen eigen beleid kunnen voeren om de middelen te creëren die noodzakelijk zijn om onze sociaal-culturele sector uit te bouwen.

Mevrouw de Minister, de bezinning die zo noodzakelijk is moet naar mijn oordeel starten met een evaluatie, die ik gedeeltelijk heb gemaakt, maar te algemeen. Ze moet veel uitgebreider zijn en bovendien op een wetenschappelijke basis. Deze evaluatie mag ook niet worden gemaakt door de betrokkenen zelf en moet gaan over

het geheel van het tot nu toe gevoerde cultuurbeleid. Ook meen ik dat dit geregeld moet gebeuren om het gevaar te vermijden dat de door het beleid ontwikkelde structuren eigenlijk niet werken omwille van de reële behoeften, maar alleen en vooral omwille van hun eigen voortbestaan.

Wat betreft de financiering en de subsidiëring is het hoogst noodzakelijk dat er prioriteiten worden vastgelegd, dat er opties worden genomen die een bepaalde keuze inhouden. Dat is het recht van de meerderheid. Deze prioriteiten moeten naar mijn oordeel gaan naar degenen die geen of onvoldoende geestelijke of materiële mogelijkheden hebben op zelfontwikkeling. Sociale rechtvaardigheid vereist gelijke kansen.

Een beleid dat sociaal rechtvaardig wil zijn moet gelijke kansen voor iedereen beogen. Bij gebrek aan middelen moet er bijgevolg in de subsidiëring en de financiering selectiviteit worden ingeschakeld. Heel het welzijnswerk - en wij spreken hier voor een groot stuk vooral over het welzijnswerk - op sociaal-cultureel gebied is in de grote mate in onze Gemeenschap een middenklasverschijnsel. Degenen die het echt nodig hebben worden niet bereikt. De middenklasse steekt weliswaar veel geld in de welzijnssector, maar zij haalt er nog veel meer uit. De decretenpolitiek en de subsidiëring inzake het welzijnswerk zijn veel te weinig selectief. Door dit welzijnswerk wordt de kloof tussen de rijken die zelf kunnen zorgen voor hun ontplooiing en de armen die daartoe de kans niet hebben, steeds groter. Eigenlijk zou de begroting totaal overhoop dienen te worden gegooid. Door een betere selectiviteit zouden alle overbodige en overlappende luxueuze uitgaven kunnen worden geschrapt en zou het geld, gezien de beperkte kredieten, ter beschikking kunnen worden gesteld van degenen die het nodig hebben. Wellicht moeten de decreten dienaangaande dan worden aangepast, want zoals ze nu zijn zal alles als een kaartenhuisje in elkaar storten bij gebrek aan middelen.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting: Dat is niet juist.

De heer V. Anciaux: Dat zal zo zijn als er geen ernstige bezinning komt over de politiek.

Mevrouw De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting : Ten eerste, mijnheer Anciaux, hebt u deze decreten zelf ook goedgekeurd.

De heer V. Anciaux : Inderdaad.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting : Ten tweede, is het niet waar dat de decreten in elkaar storten bij gebrek aan middelen. Uit welke cijfers van de begroting leidt u zulks af ? U zegt maar wat.

De heer V. Anciaux : Uit de cijfers blijkt dat voldoende.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting: En uit de feiten kunt u dat evenmin afleiden, mijnheer Anciaux.

De heer V. Anciaux : Wat ik zeg, zeggen tientallen, bijna honderden burgercomité's, mevrouw de Staatssecretaris.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting : U vergist zich, mijnheer Anciaux.

De heer V. Anciaux : U kunt het ook dagelijks in de kranten lezen.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting : Eigenaardig dat ik dat dan niet lees, want ik lees de kranten zeer goed.

De heer V. Anciaux : Dagelijks is misschien overdreven, maar dergelijke berichten verschijnen heel vaak in de kranten. Bovendien hebben een aantal departementen en kabinetten van de ministeries deze toestand reeds aan den lijve ondervonden.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting : Is dat zo?

De heer V. Anciaux : U valt precies uit

Anciaux

de lucht. Weet u dan niets van de constatering in de sociale sector, bij de jeugdverenigingen, bij al degenen die om toepassing van de decreten komen vragen.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting : Op dergelijke vragen hebben wij in deze Raad herhaaldelijk geantwoord.

De heer V. Anciaux : Maar het antwoord was steeds, mevrouw de Staatssecretaris, dat er geen middelen waren.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting : Dat is niet waar.

De heer V. Anciaux : Er wordt steeds geantwoord binnen het raam van de begroting zal er zoveel worden gesubsidieerd. Met zo een formulering als «binnen het raam van de middelen van de begroting» hebt u altijd gelijk.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Vlaamse Staatssecretaris voor Cultuur, Toerisme en Huisvesting : Moe ten wij dan buiten de middelen gaan ?

De heer V. Anciaux : Het is waar dat wij deze decreten voor een groot deel ook hebben goedgekeurd. Maar is het niet ons recht thans vast te stellen dat wij verkeerd hebben gehandeld ? Is het fout vast te stellen dat wij de politiek die gevoerd werd niet hebben kunnen beletten en dat wij te weinig gedaan hebben om ze te beletten. Wij hebben te veel in het voetspoor gelopen, maar nu beseffen wij zeer goed dat het een non-politiek is geweest.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Ik apprecieer het als u zegt dat u zich hebt vergist.

De heer V. Anciaux : Ik wou dat u dat ook zei.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Ik zeg dat regelmatig.

De heer H. Vanderpoorten : Hij zegt

dat alle dagen ! (*Men glimlacht*).

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Ik zeg dat alleen als het nodig is, en anders niet. Mijnheer Anciaux, u betwist de begroting. Als u wil verbeteren zeg ons dan op welke artikelen die fameuze herschikking moet gebeuren.

De heer V. Anciaux : Mijnheer de Minister, probeer niet u er op deze manier vanaf te maken. Als ik dit moet doen, moet ik één voor één de artikelen aanhalen, want ik heb reeds gezegd dat in deze begroting vele zaken moeten overhoop gegooid worden.

De heer J. Ramaekers : Mijnheer Anciaux, er zijn nog meerdere leden ingeschreven !

De heer V. Anciaux : De professionalisering werd in grote mate door deze verschillende decreten ingesteld en dit heeft dikwijls tot een goed resultaat geleid. Ik keur dit niet helemaal af; zij heeft een aantal nuttige gevolgen opgeleverd. Zij heeft een efficiënte emancipatie tot gevolg gehad en de ontvoogding van heel wat mensen versneld. Zij heeft ook nadelen, wanneer het op een overdreven manier gebeurt. De creativiteit wordt ontzettend gefnuikt, de zelfzorg wordt eigenlijk weggeveegd, zodanig dat de filosoof Illich zegt : «Mijn zorgen zijn mijn zorgen niet meer, het zijn de zorgen van de professionelen». De verantwoordelijkheidszin, en het samenhorigheidsgevoel worden afgeremd. Deze decreten, mevrouw de Minister, zijn bovendien - en dat zult u ongetwijfeld ook ontkennen - niet alleen kostbaar, maar hebben ook een mensonterende verzuiling geïnstitutionaliseerd. Men zegt dat het een soort pluralisme is, het zogenaamde verticale pluralisme, zodanig dat iedereen zijn keuze moet maken en zijn zuil moet vinden. Vanuit elke zuil zitten zij dan elkaar vijandig te beloeven.

De polarisatie, die door deze verzuiling is tot stand gebracht, voelen wij in onze gemeenschap duidelijk aan.

Ten slotte wil ik hier ons ongenoegen uitdrukken - zoals trouwens gisteren de heer Schiltz ook heeft gedaan naar aanleiding van de bespreking van de

begroting van het Vlaams Gewest - over de ontwikkeling, zoals deze zich afspeelt bij het indelen, aanduiden en benoemen van topfiguren bij de administratie. De politisering die wij dienaangaande kunnen vaststellen, is ergerlijk. Dit sluit aan bij datgene wat ik daarnet heb gezegd in verband met de opdeling van onze maatschappij in zuilen, zoals het de jongste tijd steeds vaker gebeurt. Ik vraag mij trouwens af waar de toepassing is van de essentiële bedoelingen van het Cultuurpact - niet van de uiteindelijke finaliteit die het nu heeft gekregen.

Ik betreur dat, bij de samenstelling van de administratie van onze Vlaamse Gemeenschap, administratie die voor vele jaren wellicht een belangrijk aandeel zal hebben in de ontwikkeling van het beleid dat wij in onze Vlaamse Gemeenschap moeten voeren, wij nu een kans hebben gemist om een nieuwe, hoopvolle start te geven aan een ontwikkeling, die wij met onze Vlaamse volksgemeenschap zouden kunnen meemaken. (*Applaus bij de VU*)

De Voorzitter : De heer Guido Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames Staatssecretarissen, geachte collega's, zoals ik u gisteren reeds mededeelde zullen tijdens dit begrotingsdebat ook verschillende collega's van mijn fractie hun standpunten naar voren brengen omtrent de deelproblemen.

Bij de aanvang van mijn uiteenzetting in verband met deze begroting, had ik graag de vraag gesteld in hoeverre de belangrijke uitgaven die met het cultuurbeleid gepaard gaan, nog kaderen in een periode van economische crisis. Wij horen immers zeer dikwijls de reactie of het nog verantwoord is dergelijke bedragen in de cultuursector te besteden. Men vraagt zich af of dit geen luxe-uitgaven zijn, waarop moet besnoeid worden of die wij moeten vermijden. Dit is een vraag die wij in deze crisisperiode courant horen stellen.

Wanneer ik bij de bespreking van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap dit probleem naar voren breng, dan moet men ook de moed hebben

Verhaegen

dit objectief te benaderen, wij mogen daarover niet te lichtvaardig oordelen. Het streven naar bezuinigingen mag niet lukraak gebeuren, omdat het grote objectief om in Vlaanderen een eigen cultuur te bekomen en Vlaanderen een eigen gezicht te geven, waarvoor wij zoveel jaren hebben geijverd, er bij betrokken is.

Als ik mij niet vergis is u, mevrouw, bijna acht jaar Staatssecretaris.

De heer J. Ramaekers : Minister !

De heer G. De Rouck : Afwisselend !

De heer G. Verhaegen : Ik zal zeggen dat u reeds acht jaar verantwoordelijk is voor het cultuurbeleid in Vlaanderen. Er zullen niet veel gemeenten en dorpen zijn waar u geen tentoonstellingen heeft geopend of inleidingen gegeven. Het cultuurbeleid zoals wij het vandaag beleven is voor een groot stuk door uw initiatieven geïnspireerd.

Wanneer ik zeg dat wij niet lukraak mogen snoeien is dit omdat wij niet het risico mogen lopen om het cultuurbeleid van de afgelopen tien jaar, dat een belangrijke plaats in het maatschappelijk leven heeft bekomen, af te breken. In vele sectoren zijn deze uitgaven reeds minimaal om de gestelde objectieven van bepaalde decreten te kunnen bereiken. Ik denk onder meer aan het toneeldecreet, het bibliotheekdecreet, de volksopleiding, enzovoort.

De politieke manoeuvre ruimte aangaande deze uitgaven is niet zo groot. Relatief gezien gaat het hier niet om heel grote bedragen: 8,5 miljard frank voor het algemeen cultuurbeleid. In dat bedrag zit 3,5 miljard frank voor de BRT, 2 miljard frank voor het kunstonderwijs, zodat er voor schone kunsten, monumenten, jeugdbeleid, volksopleiding, lectuur, bibliotheken, toneel, enzovoort nog slechts 3 miljard frank overblijven. Dit betekent evenwel niet dat er geen andere prioriteiten kunnen gesteld worden. Wanneer men dit doet mag het echter niet onoverwogen gebeuren.

Hier wil ik uw aandacht vestigen,

mevrouw de Staatssecretaris, op de noodzaak om ook in de culturele sector tot een ernstige programmering te komen. Ik zal u in enkele woorden uitleggen wat ik daaronder versta, omdat in dit woord veel meer kan verrat zijn, dan dat wat ik bedoel.

Persoonlijk meen ik - dat is ook het standpunt van mijn fractie - dat het privaat initiatief, het voluntariaat, de creatieve basis moet blijven van het cultuurbeleid. Een initiatief kan niet doodgedrukt worden in structuren wil men niet de essentie zelf van die cultuur in vraag stellen en in gevaar brengen.

Naast het voluntariaat hebben wij als tweede principe het subsidiariteitsbeginsel dat ik genuanceerd zal naar voren brengen. Daaronder verstaan wij dat de verantwoordelijkheid van de overheid op cultureel vlak eerder betrekking moet hebben op het mogelijk maken en steunen van het initiatief, dan zelf voor allerlei voorzieningen te zorgen.

Dit is altijd het uitgangspunt van onze fractie geweest ten opzichte van het cultureel beleid, mevrouw de Staatssecretaris, en u heeft trouwens deze lijn altijd gevolgd. Dit veronderstelt echter een juiste kennis van de noden en de behoeften en vraagt derhalve een systematische verkenning en programmering.

— *De heer H. Boel, Voorzitter, treedt opnieuw als Voorzitter op.*

Ik meen echter dat die programmering, die verkenning en dat onderzoek niet louter en alleen door de overheid kunnen gebeuren maar in nauwe samenwerking tussen het privé-initiatief én de overheid. Men kan trouwens m.i. met grote genuanceerdheid zeggen dat inzake de subsidiariteitsbeginselen, telkenmale men de concrete behoeften heeft vastgelegd, men ook objectief de vraag moet stellen wie het best aan deze behoeften kan beantwoorden : de overheid of het privé-initiatief.

Ik denk aan onze discussie over de infrastructuur in de bibliotheeksector de medewerking van het vrij initiatief met de lectratiebeleidende groepen.

Wij kunnen trouwens die subsidiari-

teit en dit voluntariaat niet los zien, ook geenszins van de participatie. Wij hebben hiervoor trouwens wetten en decreten gestemd. In verband met dit medezeggingschap wil ik toch mijn grote zorg naar voren brengen.

In elk geval zal het cultureel beleid verdorren, zowel op het gemeentelijk, provinciaal al gewestelijk vlak, wanneer men er niet voor zorgt dat er voortdurend een vernieuwing kan komen, er voortdurend een actieve inbreng kan zien van creatieve, vrije initiatieven die in een dorp of in een gemeenschap van het Vlaamse Gewest tot stand komen.

Ik bedoel daarmee niet dat er geen structuur mag zijn. Deze structuur mag er wel zijn maar ze moet zodanig opgevat zijn dat men voldoende vrijheid laat. Zij mag niet leiden tot verstarring en verdorring, waardoor de mensen die nog initiatief nemen afgeschrikt worden en juist wegens allerlei structuren geen kans krijgen hun mening naar voren te brengen.

In verband met deze programmering wens ik dus enkele suggesties te formuleren.

Het is niet zo eenvoudig de personeelsuitgaven te verminderen, ik ben mij daarvan goed bewust, zonder bepaalde initiatieven in gevaar te brengen. Wanneer men dus een programmering moet maken dan moet men het in de eerste plaats doen met de reeds bestaande infrastructuurvoorzieningen.

Er is een teveel hier, een te weinig elders. Een afspraak - en daarop dring ik sterk aan - tussen onderwijs, cultuur, BLOSO en gemeentelijke initiatieven is dus noodzakelijk.

Een reactie die vele gemeentebesturen naar voren brengen - mijns inziens terecht, en ik vind het trouwens een goed initiatief dat een tweetal jaren geleden van start is gegaan - is dat ook de onderwijsinstellingen, tijdens de vakantie, voor jeugd- en sportorganisaties zouden worden opengesteld zodat de aldaar bestaande infrastructuur tijdens vakantie maanden niet ongebruikt zou blijven.

Mag ik misschien vragen dat men terug zou gaan naar de gespreide klein-

Verhaegen

schaligheid. Daarmee bedoel ik, geachte collega, dat men niet in een grote stad één grote mastodont van sportinfrastructuur bouwt maar dat men in elke deelgemeente, in elke kleine wijk zowel de kinderen als de volwassenen de kans zou geven aan sport en cultuur te doen zonder grote verplaatsingen of te worden opgenomen in een grote structuur.

Dat wordt door bepaalde gemeentebesturen reeds zeer planmatig gedaan.

Wanneer wij de vraag stellen of wij moeten gaan besnoeien in de culturele uitgaven, zou ik ook de aandacht van onze collega's willen vestigen op het belang van de cultuur voor de tewerkstelling.

In dit verband wens ik trouwens een suggestie te doen. Wij beschikken op dit ogenblik echter nog niet over de gegevens betreffende de verhouding tussen de cultuur, in de brede zin van het woord, en de economische weerslag ervan ook op het vlak van de tewerkstelling.

Ik heb naar concrete cijfers gezocht om deze verhouding beter te kunnen aantonen, maar heb ze niet gevonden. Men mag nochtans de mogelijkheden die daarin vervat zitten voor het tewerkstellingsbeleid niet onderschatten. Ik geef enkele voorbeelden.

Ten eerste, de tewerkstelling in de non-profitsector, zelfs wanneer zij moet gebeuren met gelden bestemd voor de werkloosheid. Op die manier zal men zinvolle arbeid kunnen geven aan mensen die op dit ogenblik geen werk hebben.

Ten tweede, de waarde van het bedrijfsleven en van de sector toerisme. Wij onderschatten de mogelijkheden voor Vlaanderen in de horecasector, geboden door onze Kust.

De heer A. Kempinaire : Ja, als het mooi weer is !

De heer G. Verhaegen : Zelfs wanneer het weer niet al te best is bestaan er nog enorme kansen indien er voldoende initiatieven worden genomen.

Ten derde, de vrijetijdsbesteding in de economie die de laatste jaren zeer grote ruimte heeft gekregen en die bijgevolg belangrijk wordt. Men moet maar eens naar enkele vakbeurzen voor vrijetijdsbesteding gaan om zich rekenschap te kunnen geven welk impact de vrijetijdsbesteding gaat hebben op de tewerkstelling en inzake economische mogelijkheden : de duizenden personeelsleden in het kunstonderwijs, de culturele centra, de bibliotheken, de organisaties voor volksopleiding en zo meer.

Ten vierde, de uitgeverwereld en de boekennijverheid.

Ten vijfde, de maatschappelijke waarde van initiatieven voor de vorming in welke sector zij ook mogen gebeuren.

In deze sector wordt een duidelijke stimulans voor een actief tewerkstellingsbeleid onderkend.

Vandaar mijn suggestie, men mag in deze sector een besnoeiing niet lukraak doen maar wel op een verantwoorde wijze.

Mijnheer de Voorzitter, dames Staatssecretarissen, geachte collega's, ik kom tot een laatste punt, meer bepaald enkele persoonlijke bedenkingen inzake het kunstonderwijs.

Het heeft een enorme en zeer waardevolle expansie gekregen : 100.000 leerlingen, 80 % in de muziek, 20 % in de plastische kunsten ; 14 dagscholen voor het secundair onderwijs ; 173 scholen voor het secundair onderwijs met een beperkt leerplan met 124 bijafdelingen en 10 scholen van het niveau hoger onderwijs. Dit mag als een zeer merkwuurde prestatie voor ons Vlaams Gewest worden beschouwd.

Mijn vraag luidt dan ook : hoe kunnen wij dezelfde dynamiek behouden of moet daar nog een verfijning gebeuren ? Hoe delicaat deze problemen ook zijn, toch wens ik in dit verband een persoonlijke suggestie naar voren te brengen. Naast het waardevolle voor de opvoeding van jonge mensen is het eveneens waardevol voor de tewerkstellingskansen onder meer in het onderwijs, voor de vrijetijdsbesteding en voor de export. Ik ben verschillende

malen in het buitenland geweest en met de Europese cultuur kennis gemaakt zonder dat ik eigenlijk Europese produkten heb gezien. Wij onderschatten de mogelijkheden, ook voor Vlaanderen, voor wat de export van heel wat van onze culturele produkten betreft.

Ik zou nog enkele punten aan uw aandacht willen onderwerpen, onder meer, de eigenheid van het kunstonderwijs.

Men kan dit onderwijs niet op dezelfde manier zien als andere soorten onderwijs, noch pedagogisch noch qua doel. Het vraagt een eigen soepelheid en pedagogische eigenschappen van diegenen die les geven. Er zijn daarenboven moeilijkheden inzake cumuleringsverplichtingen en ook onvoldoende financiële middelen op vele terreinen. Het vraagt en nauw contact met de kunstwereld voor de mogelijkheid van tewerkstelling in deze sector.

Kortom, ik vraag mij af of wij - het is in alle objectiviteit gezegd, zonder de minste polemische bedoeling, want het gaat slechts om een uitnodiging erover na te denken - dit specifiek onderwijs iets zouden verliezen wanneer wij dit in het algemeen onderwijs zouden onderbrengen ?

Ik weet dat dit een moeilijke vraag is. Voor mij mag het, maar op voorwaarde dat men alle maatregelen treft om het specifieke van het onderwijs te waarborgen.

Over het onderwijs zelf wil ik ook vragen stellen. Moeten wij niet naar een verfijning in het onderwijs gaan ? Ik verklaar mij nader : men moet zelf kinderen hebben die, ook als vrijetijdsbesteding, dit onderwijs volgen om zich goed rekenschap te geven van de mogelijkheden maar ook van de tekortkomingen.

Het doel van het kunstonderwijs is verschillend. Ofwel gaan we naar een algemene vorming, waarbij we geen uitvoerders, geen solisten vormen, maar waarbij het de bedoeling is jonge mensen de waarde van de algemene vorming van de kunst te leren waarderen. Ik vraag dat wij daarvoor een grotere plaats in het secundair on-

Verhaegen

derwijs zouden inruimen. Men leert wat notenleer de eerste twee jaren van het secundair onderwijs. In het voorlaatste jaar krijgt men nog een uur muziekonderricht. Maar in het geheel van om het even welke cyclus van het secundair onderwijs komt het mij voor dat wij daar een tekort hebben inzake de algemene basis van de kunstwaardering. Het gebeurt er dikwijls zeer schools, met alle respect voor de moeilijke opdracht van de leraars die het moeten doen. Maar er moet toch een ruimere plaats zijn voor iets wat waarde heeft voor het verdere leven van jonge mensen, of het nu gaat om toneel, schilderkunst, muziek, het kunstonderwijs in het algemeen.

Een betere en ruimere pedagogische vorming in het kunstonderwijs zelf is noodzakelijk. Moeten mensen die zich voorbereiden op een kunstloopbaan voor zich zelf niet vroeger beslissen of zij zullen voortdoen in de pedagogische richting of als beroepskunstenaar? Dat moet zeker het geval zijn wanneer het gaat over de muziek, waardoor men misschien vlugger de pedagogische eigenschappen van de toekomstige leraars kan verbeteren.

Vandaar mijn vraag, mevrouw de Staatssecretaris, die ook gericht is aan de Minister van Nationale Opvoeding, vermits zij op het terrein blijft van uw beider bevoegdheid, dat wij zouden nadenken over deze verschillende suggesties. Laten wij er in elk geval voor zorgen, dat is mijn conclusie, dat met alle middelen die wij hebben de eigenheid van ons kunstonderwijs wordt gevrijwaard en de toegankelijkheid ervan zowel voor de jongeren al voor de volwassenen op ruime wijze mogelijk wordt gemaakt. (*Applaus bij de CVP*)

De Voorzitter : De heer Kempinaire heeft het woord.

De heer A. Kempinaire (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, dames en heren, ter gelegenheid van de bespreking van deze Gemeenschapsbegroting, wens ik het enkel te hebben over een aangelegenheid die weliswaar be-

perkt werd besproken in deze begroting, maar die toch haar uitermate groot belang heeft in verband met een waardevol gemeenschapsbeleid en cultuurbeleid zowel inzake persoonsgebonden als inzake grondgebonden materies.

In de bijzondere wet van 8 augustus 1980, tot hervorming der instellingen, wordt in artikel 87 gezegd : «Iedere Executieve zal beschikken over een eigen administratie, eigen instellingen en eigen personeel».

Vóór de wet op de institutionele hervormingen werden reeds, door de regeringen Martens III en Martens IV, KB's getroffen waarbij een begin werd gemaakt met de realisatie van de administraties van de eigen Gemeenschappen en Gewesten. Het is wel zo dat wellicht de Rijksadministratie nog nooit een personeelsverschuiving van en dergelijke complexiteit zal gezien hebben die te vergelijken is met de beweging die, ten gevolge van de uitvoering van de Staatsvorming, zal noodzakelijk zijn.

Voor degenen die de mond vol hebben met de slogans over de depolitisering van het openbaar ambt wordt, naar mijn gevoelen, hier een unieke gelegenheid geboden, al was het maar een begin, om werk te maken van de werkelijke depolitisering der administratie in de Vlaamse Gemeenschap.

Mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, mevrouw de Staatssecretaris, in de beginfase moet men betreuren dat de uitbouw van de administratie van de Vlaamse Gemeenschap gebeurde met politiek gekleurde machtsgrepen, met miskennis van elke pluralistische geest en met miskennis van de beginselen die onder meer werden vastgelegd in het cultuurpact.

Alhoewel de materie nog niet behoorde tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen - ik spreek over nationale opvoeding - is het algemeen bekend hoe de situatie van topambtenaren alleen maar werd scheefgetrokken ten voordele van de huidige meerderheidspartijen.

Ambtenaren van lagere rang werden, over het hoofd heen van hiërarchisch

hoger gerangschikten, gepromoveerd tot topgraden. Het is al te gemakkelijk systematisch voor te houden dat het telkens de bekwaamste kandidaten waren die benoemd werden alsof het telkens zo moest zijn dat de kandidaten die niet tot de meerderheidspartijen behoorden of niet gesyndiceerd waren elke keer niet de bekwaamste kandidaten waren.

In de culturele materies, die tot onze bevoegdheid behoren, negeert de Vlaamse Executieve de voorschriften van de evenwichtige verdeling der functies en bevoegdheden onder de ideologische en filosofische strekkingen, van de Cultuurpactwet. Dit gebeurt ondanks nochtans niet mis te verstane herhaalde uitspraken van de Raad van State.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Op die benoemingen is het cultuurpact niet van toepassing.

De heer A. Kempinaire : Inderdaad omzeilt men nu doelbewust de imperatieve van de cultuurpactwet wat het cultuurbeleid betreft. Doelbewust worden de drie materies, te weten cultuur, persoonsgebonden en grondgebonden materies, grondwettelijk en bij bijzondere wet van 8 augustus 1980 gescheiden gehouden. Thans versmelt men deze materies in hoofde van de diverse ambtenaren om zodoende de toepassing van de cultuurpactwet te vermijden.

Ik heb de indruk dat u er gelukkig om is, mijnheer de Minister, dat de cultuurpactwet op deze materies volgens u niet van toepassing zou zijn ; het is alsof u een bekentenis doet wanneer u zegt dat de cultuurpactwet niet toepasselijk is, zodat wat u gedaan hebt verantwoord zou zijn.

Teneinde miskennis en partijdige benadeling te verhinderen van wat men de ideologische en filosofische minderheden noemt, ook voor benoemingen in het openbaar ambt, heeft mijn fractie in de Kamer en ook in de Senaat een wetsvoorstel ingediend om het cultuurpact te zien uitbreiden naar de persoonsgebonden materies en naar artikel 107quater van de grondwet.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : U kunt het cultuurpact natuurlijk tot alles doen uitbreiden.

De heer A. Kempinaire : In dergelijke aangelegenheden zullen wij wél voldoende steun vinden in het Parlement en vooral in de Vlaamse Raad, zelfs van andere partijen die nu tot de meerderheid behoren.

Er bestaat op het ogenblik reeds een administratieve cel van topambtenaren belast met de uitwerking van de administratieve overheveling maar tot nu toe evenwel zijn deze ambtenaren in hun eigen nationale administratie of in hun eigen parastatale werkzaam gebleven. De benoemingen van enkele topambtenaren in deze administratieve cel miskende elke pluralistische geest waarmee de administratie van de Vlaamse Gemeenschap zou moeten worden uitgebouwd.

Ik zou de Minister willen vragen waarom de in het cultuurpact opgenomen principes niet werden geëerbiedigd bij benoemingen van deze allereerste ambtenaren van de administratie van de Vlaamse Gemeenschap. Uiteindelijk heeft de Voorzitter van de Vlaamse Executieve in de Commissie verklaard dat de administratieve cel, bij gebrek aan de nodige middelen, onmogelijk aan het werk kan gaan en dat er tevens nog een aantal operationele moeilijkheden zijn. Dit antwoord lijkt mij te vaag en te evasief zodat ik aan de Minister wens te vragen wanneer hij meent dat de nodige fondsen zullen worden gevonden om die administratie uit te bouwen en, tenslotte, of hij enige verduidelijking kan geven in verband met de hogervermelde operationele moeilijkheden die er zijn.

Totdaar, Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, mijn uiteenzetting in verband met de gemeenschapsbegroting. (*Applaus bij de PW*)

De Voorzitter : De heer Ramaekers heeft het woord.

De heer J. Ramaekers (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Staatssecretaris, mijnheer de Minister, dames en heren, in het verslag namens de commissie van begroting le-

zen wij voor wat de sector arbeid en tewerkstelling betreft het volgende :

«Op vraag van een lid hoe de verhoging van de toelage van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening voor de centra voor beroepsopleiding wordt verantwoord, antwoordt de minister dat men het programma inzake beroepsopleiding wil versnellen en daarbij de nadruk wil leggen op de omscholing.»

Buiten nog een kleine paragraaf die handelt over de coördinatie tussen de nationale RVA en de «geregionaliseerde» beroepsopleiding, vinden wij niets weer over het vraagstuk van de beroepsopleiding.

Het lijkt ons nochtans zo te zijn, dat op een ogenblik dat de regering en de deelregering, beide met allerlei voorstellen en plannen een tewerkstellingspolitiek trachten te formuleren, beroepsopleiding en omscholing voor ons prioritaire vraagstukken zouden moeten zijn.

Des te meer omdat wij in het westen, inzake jeugdwerkloosheid de hoogste cijfers bereiken, met al de dramatische situaties die zo een toestand voor onze jongeren meebrengt.

Mevrouw de Minister, het heeft ons dan ook verwonderd, dat u de vraag die gesteld werd in de commissie geen gebruik hebt gemaakt om uw intenties en uw visie over dit probleem aan de parlementsleden kenbaar te maken.

En nochtans weten wij, mevrouw, dat u ter zake een beleid hebt uitgestippeld. Dit beleid hebt u vastgelegd in een nota aan de leden van de Vlaamse Executieve en nadien hebt u de inhoud van deze nota tijdens een interview en er uw bedenkingen bij gegeven.

Vooraleer de grond van de zaak te behandelen zouden wij u toch een paar vragen willen stellen in verband met de inleiding tot dat interview. Zo lezen wij :

«Zij zegt: Telkens opnieuw klaagden de RVA-verantwoordelijken over de povere resultaten van het onderwijs dat het land vele tientallen miljarden kost».

En verder nog :

«Wat de beroepsopleiding zelf betreft, is algemeen bekend dat die voor meisjes weinig valabel is. Maar ook de opleiding van de jongens blijkt niet echt te deugen. De beroepsscholen vormen lassers met totaal voorbijgestreefde technieken.»

Uit de tekst is moeilijk uit te maken wat u zegt of wat die heren van de RVA zeggen.

Mijn vragen zijn dan ook de volgende :

- Neemt u voor uw rekening deze verklaringen van de heren van de RVA ;

- Mogen wij u vragen waarop de RVA en eventueel u, zich steunt om zo denigrerend over ons onderwijs te spreken ;

- Meent u niet, daar waar u zelf een aantal leemten, fouten vaststelt bij de beroepsopleiding bij de RVA, het toch wel opvallend is dat die heren hebben gewacht op uw komst om dat allemaal vast te stellen ?

Het interview gaat verder en de journalist schrijft: «De staatssecretaris - mevrouw De Backer - gooide zich met volle overtuiging op het probleem!»

U kennende weten wij wat zulks betekent en wij zijn dan ook ten gronde het probleem gaan bekijken.

In de eerste plaats uw nota voor de leden van de Vlaamse Executieve.

In het besluit van dat document staan enkele belangrijke gegevens voor de ontwikkelingsbegeleiding van de jongeren, met name dat de beroepsopleiding een fundamenteel recht is en dat die opleiding moet worden gezien in het kader van een voortdurende vorming waarbij de individuele ontwikkeling en de professionele deskundigheid worden verhoogd.

Twee basisoriëntaties worden onderscheiden :

- De oriëntatie naar de specialisatie, de vakbekwaamheid en de beroepsvervolmaking ;

- De oriëntatie naar de vóóroplei-

Ramaekers

ding, waarbij door middel van een soort van tweede kans onderwijs een betere basisvorming zou worden bekomen.

Daaruit volgt dat de beroepsopleiding in relatie moet staan met de arbeidsmarkt, maar ook dat overlappings met andere opleidingsinstanties moeten worden vermeden.

De beroepsopleiding dient te worden uitgebouwd in opleidingsmodules die het karakter moeten krijgen van kapitaliseerbare eenheden».

Tot daar, zeer algemeen, - maar ik geloof dat het belangrijkste is weergegeven - in verband met de beroepsopleiding wordt vermeld.

Niemand zal betwisten dat de beroepsopleiding inderdaad een fundamenteel recht is, en er zou zelfs kunnen worden aan toegevoegd dat dit geldt op elk ogenblik van het leven.

Evenmin kan worden ontkend dat de beroepsopleiding past in het kader van een voortdurende vorming en dat ze als dusdanig ook past in een vorm van wederkerend leren.

In de nota staat altenerend leren, waarbij wordt bedoeld een afwisseling tussen arbeiden en leren.

Wat mij echter verontrust is het accentueren van een afzonderlijke opleidingsvorm naast andere, waardoor elke vorm van coördinatie van alles wat met wederkerend leren verband houdt of zou moeten houden, wordt bemoeilijkt.

Op pagina 44 van de nota staat letterlijk : «Samenwerking met andere opleidingsinstanties is zo goed als onbestaande».

Op andere plaatsen van het document (onder meer blz. 30, 52, 53, 54, 64) wordt gewezen op de noodzakelijkheid van deze samenwerking.

In het interview geeft u duidelijk weer wat daarover denkt, en wij citeren :

«Wij werken aan een inventaris, zegt zij. Er bestaat immers naast die beroepsopleiding van de RVA een mid-

denstandsopleiding, er is nog opleiding sociale promotie, er zijn levensscholen en ondernemingsopleiding en er is samenwerking met de beroepsscholen nodig.

Een en ander moet de kosten van het project kunnen drukken».

Mevrouw de Staatssecretaris De Backer, komende van een CVP-mandataris, en uitgaande van de vaststelling dat dit een oprechte en objectieve waarneming is van de toestand, is die verklaring voor ons zeer belangrijk. Voor deze «werkelijke wildgroei» zijn wij zeker niet verantwoordelijk en daar u met de kringen die daar wel verantwoordelijk voor zijn geprivilegieerde betrekkingen hebt, hopen wij dat het u zal gegeven zijn in dergelijke opdracht te slagen.

Zoëven heb ik gehoord dat een fractieleider van uw partij sprak over het privé-initiatief en het voluntariaat. Ik ben het met die principes eens, maar de wildgroei waarover wij het hier hebben, wordt in Vlaanderen als volgt in de hand gewerkt : men neemt een initiatief, men richt iets op en als het bestaat, wendt men zich tot de Gemeenschap om te betalen. Dat is wat tegenwoordig gebeurt. Wat de wildgroei inzake levensscholen en dergelijke betreft, is dit inderdaad zó gebeurd. Nu staan wij voor die hele reeks van opleidingen, met een verschillende etiket, waarvan mevrouw De Backer nu een inventaris wil maken en wil coördineren.

U hebt daarvoor onze steun, maar ik ben tamelijk pessimistisch ten opzichte van het resultaat.

In dat verband zou er zelfs een werkgroep geïnstalleerd zijn, die deze samenwerking moet mogelijk maken.

Het ware ons zeer aangenaam mochten wij de samenstelling van die werkgroep mogen kennen.

Ik ben de mening toegedaan dat hier essentieel het geheel van het wederkerend leren aan bod komt en dan zijn het mijns inziens de ministers bevoegd voor nationale opvoeding die hierin een primordiale rol hebben te vervullen.

Ik betwijfel echter of het uw bedoeling is om nationale opvoeding die plaats toe te kennen.

In de beleidsnota staat «de beroepsopleiding wordt geconfronteerd met bepaalde lacunes in het onderwijs, welke zij onmogelijk kan opvangen. De beroepsopleiding kan niet alle jongeren opvangen die terecht gekomen zijn in een onderwijsinrichtingen met beperkte tewerkstellingsmogelijkheden.

Waarom, mevrouw De Backer, in een verklaring aan een krant - wij verwijzen hier naar onze inleiding - veel verder gaan dan in een beleidsnota staat ?

In de beleidsnota staat verder terecht dat de beroepsopleiding voor jongeren niet los kan worden gezien van de hervorming van het onderwijs, zoals de verlenging van de leerplicht en de hervorming van het beroepsonderwijs.

Ik kan slechts opnieuw aandringen op een verlenging van de schoolplicht. Maar ook in dit verband wil ik toch benadrukken dat, indien nog niemand erin is geslaagd die verlengde schoolplicht te verwezenlijken, ook in die kringen weerstand wordt geboden. Ik denk hier, mijnheer Verhaegen, aan de middenstandsinstituten die hun medewerking in dit verband nog steeds niet willen verlenen. In de kranten leest men wel dat de verplichte schoolplicht er komt, maar dat leest men al tientallen jaren, doch men komt er niet mee naar het Parlement.

Ik acht de verlengde schoolplicht ook zeer belangrijk maar het komt mij voor dat, in het kader van die verlengde schoolplicht - en zo werd trouwens vooropgesteld - voor de 14-15- en 16-jarigen moet worden gestreefd naar een totale hervorming van ons beroepsonderwijs dat thans zeker niet in staat is om die schoolkinderen, die schoolmoe zijn, van leren niet meer willen weten enzovoort, op te vangen. In ieder geval moet de verlengde schoolplicht samen gaan met een hervorming van ons beroepsonderwijs.

- De criteria om de kandidaten te selecteren moeten worden herzien ; de

Ramaekers

toegang is nu te elitair : jongeren, vrouwen en gastarbeiders komen te weinig aan bod ;

- de inhoud en de methodes moeten worden herdacht, er moet worden gestreefd naar een aangepaste pedagogische aanpak ; wat dit laatste betreft, beschikt de RVA niet over de gevormde kaders, over het gevormd personeel.

- Er is een vervreemding van de BO-diensten van de effectieve behoeften van de arbeidsmarkt.

1. Er is inertie bij de aanpassing van de programma's ;
2. De vervolmaking komt te weinig aan bod, onvoldoende aansluiting bij beroepsonderwijs ;
3. De individuele opleidingen zijn dikwijls het resultaat van arbitraire beslissingen en daarbij is de controle in de bedrijven onvoldoende.

In dat verband vraag ik mij af welke inrichtingen voor technisch onderwijs in aanmerking komen voor de individuele opleidingen.

- De RVA-diensten werken te veel geïsoleerd van elkaar.

De hervormingen nodig op het vlak van de beroepsopleiding, - omschakeling en bijscholing moeten worden gesitueerd in het kader van een nieuw onderwijsbeleid. Daarbij moet worden uitgegaan van een democratisch georganiseerd onderwijs waarbij ook de voortdurende vorming is ingeschakeld. Onderwijs en permanente educatie dienen elkaar als een dynamisch geheel aan te vullen in een globaal onderwijsbeleid.

Een verlenging van de schoolplicht is een onontbeerlijke voorwaarde om te komen - zoals ook in de beleidsnota staat - tot een geïntegreerd educatiesysteem.

Mevrouw de Minister, wij weten dat u

als lid van de Executieve iemand bent die haar taak ernstig opneemt en ze ook dynamisch uitvoert. Voor de wildgroei waarvoor u staat, hebben wij de verantwoordelijkheden aangeduid. Wij zullen u echter steunen indien bij u de wil aanwezig is om te komen tot een coördinatie en tot een organisatie van het geheel. Ook wensen en hopen wij dat, nu er twee ministers van Nationale Opvoeding zijn, u erin zal slagen ten minste met één van hen akkoord te gaan om de suggesties die wij hebben gedaan werkelijkheid te doen worden. (*Applaus bij de meerderheid*)

De Voorzitter : De heer Peeters heeft het woord.

•**De heer W. Peeters** (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, geachte collega's, met deze begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het jaar 1981 bespreken wij eigenlijk de dotatie 1981 van de Vlaamse Gemeenschap. Deze bespreking zou ons andermaal ruim de gelegenheid geven om nogmaals de scheeffrekking via de onrechtvaardige verdeelsleutels uitvoerig aan de kaak te stellen, evenals om nogmaals te wijzen op de peulschil die - via deze dotaties — de financiële middelen van de gemeenschappen uitmaken. Met economische en financieel zelfbestuur, met een eigen beleid met eigen middelen, heeft dit alles uiteraard in geen dele iets te maken. Ook deze materie zou stof geven voor wetsvoorstellen tot federalisering die nogal «in» lijken te zijn, ook bij parlementsleden van de meerderheid. Als u het ons vraagt, een aan cynisme grenzende hypocrisie vanwege parlementsleden die nog maar pas tien maanden geleden, bij de zogenaamde Staatshervorming, ieder amendement van de Volksunie dat maar enigszins in die richting ging, onverbiddelijk in de verdomhoek wegstemden.

Deze eerste, door een dagblad «experimenteel» gedoopte, Vlaamse Begroting is, na het pinksterkonklaaf, nog goed voor zo'n 10 % zelfbestuur.

Een goeie helft ervan gaat naar het gezin en de welzijnszorg. Staatssecretaris Mevrouw Steyaert moet daar een

hele waaier beleidsdomeinen mee bestrijken: gezins- en kinderopvangbeleid, jeugdbescherming, OCMW's, gezondheidsvoorlichting, ziekenverzorging, geestelijke gezondheidszorg, bejaarden- en gehandicaptenbeleid en zo meer. Met haar minibudget van 12 miljard kan van mevrouw Steyaert geen grote politiek verwacht worden, vooral daar bovendien liefst 90 % van haar kredieten naar lonen en wedden voor personeel gaan.

Bovendien is deze eerste Vlaamse Begroting inderdaad «experimenteel», daar voor de splitsing van de nationale welzijnsbegroting in gemeenschapsbegrotingen niet steeds erg duidelijke objectieve criteria voorhanden zijn. Wij werden met dit, zich steeds maar scherper toespitsend probleem van wat Hugo Schiltz onlangs nog veelbetekend «de lichtzinnige staatsvorming» noemde, zeer recent nog onontkoombaar geconfronteerd bij een discussie in de commissie in verband met het minder-validenbeleid. En dat is maar één van de vele tientallen voorbeelden.

De zgn. Staatshervorming, eigenlijk veeleer een «mini-regionalisering», of een «feodalisering», zoals collega De Bondt ze in de Senaat destijds noemde, is inderdaad wat de zogeheten «persoonsgebonden materies» betreft, zeker niet eenduidig. En dat kan nog wel een «understatement» worden genoemd.

De eerste «echte» begroting van de Vlaamse Raad heeft dus tenslotte kwantitatief zeer weinig om het lijf.

Kwalitatief, inhoudelijk, wekt deze begroting heel wat vraag- en zelfs uitroepingstekens op. Ik wens mij hierbij vandaag te beperken tot de subsidie-politiek van onze Vlaamse deelregering, die enerzijds in een bijna uitzichtloos straatje zonder einde is beland en die anderzijds, na 10 jaar zgn. «autonoom», cultuurbeleid, zonder onderbreking al deze jaren in handen van de CVP, geleid heeft tot de inmiddels ruimschoots bekende en fel gecontesteerde verzuijing en politisering van de hele cultuursector, in de ruimste zin van het woord. Bovendien heeft de invoering van de decreten niet het verhoopte ef-

W. Peeters

fect bereikt. De professionalisering van de culturele sector wordt in de kiem gesmoord, terwijl van het cultureel werk zelf nauwelijks een meer democratiserend effect is uitgegaan. Waar bij voorbeeld organisaties in het verleden, om financiële redenen, belemmerd worden om met hun werk achtergestelde groepen te bereiken, wordt deze optie, die bij diverse organisaties aanwezig is, verder bemoeilijkt door een onvoldoende financiële honorering van hun werkkring.

De gevoerde subsidiëringpolitiek heeft een verdelend en positief discriminerend karakter t.a.v. de werkingsmogelijkheden van de onderscheiden werksoorten.

Oorspronkelijk was de spoedige realisatie beloofd van het klaverblad van vier decreten, uitgebreid met het decreet voor het ontwikkelingswerk. Pas dit jaar trad het vierde decreet voor de amateuristische kunstbeoefening eindelijk in werking. De realisatie van het vijfde decreet laat nog steeds op zich wachten.

Hierbij dient gesteld dat subsidiëring op basis van een decreet alleszins discriminerend is voor de organisaties die niet op basis van een decreet gesubsidieerd worden. Een decreet geeft immers een gunstiger en ruimere subsidieregeling dan de gewone toelagenregelingen. Doch ook dit wordt evenwel zeer twijfelachtig door de erg onvolledige uitvoering van de decreten. Meermaals werd door de Volksunie aangedrongen op duidelijkheid over de tot nog toe door de Cultuurraad gevoerde politiek. Minister De Backer heeft dikwijls geruststellende taal gesproken. Meermaals verklaarde zij dat de kredieten in voldoende mate aanwezig waren om een volledige uitvoering van de decreten te waarborgen. De leden van de Cultuurraad hebben haar op haar woord geloofd. Het is pas in de laatste jaren dat zij een tekort van de begrotingskredieten expliciet toegaf.

Daarna verwees zij steeds nadrukkelijker naar artikel 1 van de decreten, waarbij de toelagenregeling afhanke-

lijk wordt gemaakt van de toereikendheid van de kredieten.

Aldus hebben de leden van de Cultuurraad in onvoldoende mate kunnen toezien op de gevoerde subsidiëringpolitiek. De parlementsleden werden steeds post factum geïnformeerd over de gerezen problemen.

Een ernstige subsidiëringpolitiek moet voortvloeiën uit een waarachtige en doordachte cultuurpolitiek.

Daar vinden wij, ook in deze eerste begroting van de Vlaamse Raad, zeer weinig van terug.

En niets laat een evolutie ten gunste in vergelijking met de bestaande toestand voorzien.

Deze «éérste Vlaamse Begroting» is er dan ook alleszins een van substantiële ongeloofwaardigheid.

Een schrijnend voorbeeld dat deze trieste situatie voluit illustreert is wel de financiële toestand van het landelijk jeugdwerk. Niet alleen wordt het decreet op de subsidiëring van het landelijk jeugdwerk slechts gedeeltelijk uitgevoerd, zodat de betrokken organisaties hooguit 60 % van de voorziene toelagen krijgen toegewezen. Daarbij komt nog dat die danig ingekrompen subsidies nog zeer laattijdig uitbetaald worden ook. De toestand van heel wat landelijke jeugdorganisaties is dan ook zonder meer financieel onhoudbaar geworden : steeds meer organisaties geraken in financiële moeilijkheden, zodat de werkgelegenheid in en zelfs het voortbestaan van een aantal jeugdorganisaties letterlijk in het gedrang komt. In deze hachelijke toestand van het landelijk jeugdwerk worden wij andermaal geconfronteerd met de discriminatie inzake behandeling en subsidiëring door de Vlaamse deelregering tussen de verschillende categorieën van het sociaal-cultureel vormingswerk. In de rij van decreten betreffende het verenigingsleven was het decreet betreffende het landelijk jeugdwerk het eerste. Over de inhoud van dit decreet werd er tot op heden weinig kritiek gehoord, wel over de financiële toepassing. De kritiek die de volwassenen op dit punt uiten t.a.v. hun decreten, kan nog met veel meer reden door de jeugdorganisaties ge-

ven worden.

Hierbij zijn enkele cijfers wel erg illustratief. In 1979 werden in totaal 95 landelijke jeugdverenigingen bedacht met een subsidie van 160.676.978 frank. Indien het decreet integraal zou zijn toegepast, dan zou de totale subsidie 250.349.000 frank moeten bedragen. Het decreet werd dus in 1979 voor slechts 61,687 % toegepast ; in 1978 was dit 63,839 % : op één jaar tijd dus een daling van 2 %. Nu bekomen de landelijke jeugdverenigingen nog ternauwernood 60 % van de voorziene subsidies.

Bovendien worden die dan nog slechts zeer laattijdig uitbetaald, zodat een belangrijk deel van de broodnodige gelden bovendien dan nog door intrestaflossingen wordt opgeslorpt.

De jeugdwerking is de enige sector die financieel zo slecht wordt be-
deeld.

Immers, bij de vergelijking tussen de verschillende decreten uit de volwassensector enerzijds en de jeugdsector anderzijds, komt naar voor dat de jeugdverenigingen nog veel meer redenen tot klagen hebben dan hun collega's uit de volksontwikkeling waarvoor de decreten toen heelwat nauwgezetter worden uitgevoerd.

De uitgave van mooie brochures kan dit niet verdoezelen. Hieruit blijkt wel overduidelijk dat het de Vlaamse deelregering werkelijk ontbreekt aan een degelijk uitgebouwd jeugdbeleid. Hierbij dient de afschaffing van het enige overlegorgaan, de Nederlands-talige Jeugdraad, in 1979 ten eerste te worden betreurd.

Wij wachten op zijn heroprichting, waarvoor trouwens een krediet in de begroting is voorzien.

De redenen tot ergernis zijn echter vooral in de toepassing van de decreten zelf te vinden.

Van bij de erkenning en subsidiëring worden de jeugdverenigingen zwaar gediscrimineerd.

Enkele voorbeelden ter illustratie :

W. Peeters

1. De basissubsidie voor de erkende landelijke jeugdverenigingen bedraagt 100.000 fr. Voor de instellingen bij de volwassenen bedraagt deze 250.000 fr.
2. Wat betreft de salarissen :
In de jeugdsector wordt een eerste beroepskracht voor 90 % gesubsidieerd met een duidelijk maximum, een tweede voor 75 %, en de volgende voor 50 %. In de volwassenensector bestaat deze trapsgewijze daling niet, evenmin als duidelijk vastgestelde maxima. De resultaten van deze strengheid enerzijds en gulheid anderzijds kan men aflezen uit volgende vergelijkende cijfers : in 1979 werden in de volwassenensector 815 personeelsleden gesubsidieerd tegenover slechts 295 in de jeugdsector.
3. Wat de werkingskosten betreft :
in de jeugdsector worden alleen nauwkeurig omschreven uitgaven voor 75 % gesubsidieerd, na het staven ervan door de nodige bewijzen. In de volwassenensector wordt een forfaitair bedrag van 150.000 fr. per persoonslid toegekend. Wie veel voltijdige medewerkers in dienst heeft krijgt veel werkingstoelagen.

Een volmaakte illustratie van het zgn. «Mattheüeffekt» in de socio-culturele sector.

4. Het merkwaardigste verschil tussen de jeugdsector en de volwassenensector ligt nog in de wijze van subsidiëring.
Alle erkende landelijke jeugdverenigingen worden op dezelfde wijze gesubsidieerd : bewegingen, diensten en koepels.
Bij de volwassenen maakt men onderscheid tussen alvast vier werksoorten.
Waarom worden allen niet op dezelfde financiële basis behandeld ?
5. Zijn er nog opvallende verschillen inzake controle. De jeugdverenigingen zijn onderworpen aan een jaar-

lijkse controle van een bedrijfsrevisor. De volwassenen niet.

De wedde-plafonds zijn voor de jeugdverenigingen veel nauwkeuriger en beperkter.

Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, geachte collega's, met dit alles willen wij niet zeggen dat het decreet betreffende het landelijk jeugdwerk geen goed decreet zou zijn. Wellicht is het zelfs gezonder dan de decreten op het volwassenvormingswerk : het bevordert de reële werking, het valoriseert het zo geprezen vrijwilligerswerk, het voorziet doelmatige controle op de gemeenschapsgelden. Maar het uiteindelijk effect blijkt te zijn dat het jeugdwerk er eerder door gestraft wordt, veel kwetsbaarder staat dan het volwassenenwerk.

Welk volk zijn wij dan wel, dat blijkbaar het minst bereid is te investeren in de belangrijkste wissel op zijn toekomst : en dat is toch wel zijn jeugd !?
(Applaus bij de Volksunie)

De Voorzitter : De heer Steverlyncx heeft het woord.

De heer A. Steverlyncx : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, mevrouw de Staatssecretaris, dames en heren, ik wil het hebben over het buitenlands cultureel beleid. Voor wat in de Commissie buitenlands beleid werd besproken in verband met de begroting, verwijs ik graag naar het geschreven rapport en naar wat de algemene verslaggever, de heer Olivier, heeft gezegd. Niettemin wil ik graag zelf een drietal aspecten onderstrepen.

Over het buitenlands beleid kunnen wij moeilijk ten gronde handelen omdat wij geen beleidsnota mochten ontvangen en omdat de cijferbespreking te vlug en ongeordend moest verlopen. Terecht werd ook in de commissie gewezen op een zekere ondoorzichtigheid, wat de controle van de Raad niet vergemakkelijkt. Wij moeten er ons voor hoeden niet hetzelfde verwijt op te lopen als in Nederland. Zopas las ik hieromtrent in de Internationale Spectator, het volgende : «Ernstige beleidslacune. Schrij-

ven over een Nederlands buitenlands cultureel beleid. Wel buitenlandse culturele betrekkingen, teveel zelfs, maar geen beleid in de zin van een weloverwogen kader, met uitgangspunten, met doelstellingen en met daarop gebaseerde inhoudelijke en geografische prioriteiten.» Ik hoop dat dit citaat niet van toepassing is op het Vlaams cultureel beleid.

Een eerste aspect dat ik wil behandelen betreft de culturele huizen. Eindelijk hebben wij een cultureel huis in Amsterdam: De Brakke Grond, waar rond bij de opening op 23 mei zoveel is te doen geweest, vooral op straat en in de pers. Ik sluit mij ter verdediging daarvan graag aan bij het artikel dat Jozef Deleu in «Ons Erfdeel» heeft geschreven en dat ook in een vrije tribune van de Standaard is verschenen. Het is toch spijtig dat zo'n realisatie op die kleingeestigheid stuit om hieraan een probleem te koppelen dat rechtmatig een oplossing moet krijgen op een ander vlak. Ik ben ervan overtuigd dat dit Huis op lange termijn resultaten zal afwerpen waarover wij ons zullen verheugen. Ik wil de Staatssecretaris voor haar kalme volharding ter zake gelukwensen.

Van Churchill zou het gezegd zijn : «do not criticize your government when out of the country, never cease to do when at home». Wanneer wij afkeuren wat gebeurd is te Amsterdam, dan is het hier de plaats om enkele vragen te mogen stellen. Ik heb één grote bekommernis op dit ogenblik namelijk of de activiteiten in De Brakke Grond niet overdreven op buurtanimatie zullen worden gericht.

Zal het Zuid-Nederlands imago wel voldoende ter kennis van de Nederlanders worden gebracht ? De tentoonstelling van Landuyt zal eens een einde kennen en het Mechelse Miniatuurtheater zal er niet alle dagen optreden. Mag ik voor dit aspect speciale aandacht vragen ?

Ik verheug mij erover dat men van Nederlandse zijde daadwerkelijk zoekt naar een gebouw om hier in Brussel een tegenhanger voor De Brakke

Stevelynek

Grond op te richten. Daarmee zal aan België waar Brussel nog de hoofdstad van is, een beter beeld van onze stamgenoten uit het Noorden kunnen worden gegeven en zal meteen de Nederlandse cultuur in deze oorspronkelijke Vlaamse stad waar Vlamingen grondwettelijk, maar spijtig genoeg niet in feite, gelijkberechtigd zijn, een versterking krijgen. Wij wensen echter niet dat dit tot een agressief bruggehoofd in onze communautaire twisten zou uitgroeien, wel integendeel. Hoever staat het met dit initiatief?

Tenslotte is er het Belgisch Huis van de Nederlandse cultuur in Rijsel, waarover ik enkele vragen kwijt wil. In de Commissie hebt u, Mevrouw de Staatssecretaris, gezegd, dat de aankoop van het gebouw zo goed als rond is. Ik hoop maar dat niet opnieuw een hetze opsteekt om dit initiatief te brandmerken.

De prioriteit, die men terecht moet geven aan de economische problemen - «*primum vivere*» - mag niet verhinderen dat wij onze culturele mondigheid als Vlaamse Gemeenschap geen toepassing zouden kunnen geven over de grenzen heen.

Onze aanwezigheid als dusdanig in het buitenland is een bevestiging van onze culturele zelfstandigheid. De dooddouner dat dit alles te elitair zou zijn, vind ik misplaatst. Meer dan ooit hebben wij in onze democratie nood aan een elite en deze mag geen uitsluitende en gesloten kaste betekenen, maar moet openstaan voor al wie het wil en zich tot plicht rekent aan verdere volksontwikkeling en volksontplooiing te doen. Wij hebben eerder nood aan een bepaalde vorm van culturele arrogantie - en daaronder versta ik geenszins een eng Vlaams-nationalistische strekking tot eigen staatshervorming, als wel een beleden strekking van zelfbewustzijn over de eigen volkswaarde binnen de Grootnederlandse verbondenheid. Als wij met deze bagage pronken, zijn wij geen snobs; wij hoeven ons niet als een pauw te tooien met andermans veren - «*sine nobilitate*».

Graag zou ik daarom ons Huis in Rijsel zien als een «huis met een balkon». Hiermee bedoel ik figuurlijk dat ook het gebouw zelf een uitstraling in zijn omgeving moge betekenen van onze standing als Vlaamse Gemeenschap.

Ik verneem met spijt dat onze consul aldaar is teruggedroepen en vervangen door een nederlands-kundige. Is dat waar? Het is te betreuren dat de minister van Buitenlandse Zaken niet toelaat het begonnen werk aldaar tot een goed einde te brengen, afgezien van het feit dat het een menselijk gebaar zou zijn geweest, iemand voor zijn inspanningen en inzet te belonen met in functie aanwezig te mogen zijn bij de opening. Nu mag hij blijikbaar, zoals Mozes, het Beloofde Land alleen zien vanop de berg, maar het zelf niet betreden. Nochtans gaven de besparingsmaatregelen precies toe dat het wenselijk ware diplomatieke en consulaire agenten een jaar langer op post te houden.

Een tweede aspect betreft het Commissariaat-Generaal voor de internationale culturele samenwerking. Het decreet tot oprichting van dit organisme dateert van vóór de laatste wetten die onze constitutionele structuur met nieuwe bevoegdheidsafbakening hebben aangepast. Mijn vraag is of het Commissariaat-Generaal zelf niet ten gevolge daarvan zekere wijzigingen moet ondergaan?

Het decreet bepaalt ook dat het in toepassing zou gaan op 1 juli 1980. Wij zijn nu een jaar verder, en in de commissie werd gezegd dat het Commissariaat-Generaal slechts in 1982 operationeel zou worden. Ik kan niet anders dan betreuren dat de uitvoering van het decreet zo lang op zich laat wachten. Het Commissariaat-Generaal is nochtans zo maar niet uit de lucht gevallen. Waarom blijft de werking ervan uit? Is het te wijten aan budgettaire moeilijkheden of aan personeelskwesties? Ik hoop maar dat in het laatste geval de benoemingen niet geblokkeerd zitten op de partij secretariaten en dat het Cultuurpact zelf niet een zodanig keurslijf wordt, dat meer met de vorm dan met de inhoud

- ik bedoel meer met de filosofische kleur dan met de technisch bekwaamheid - wordt rekening gehouden.

Ik geef het de Staatssecretaris evenwel toe dat vooral de start van dit nieuwe organisme geen «*faux départ*» mag zijn en dat derhalve over één nacht ijs wordt gegaan; verder uitstel is echter niet meer te verantwoorden.

Ik wens duidelijk te stellen dat op het organisme controle vanwege de Vlaamse Raad moet kunnen uitgeoefend worden. Zeker heeft het het statuut van een soort parastatale instelling met eigen begroting, maar deze moet toch in detail voor bespreking vatbaar zijn en met een eigen verslag worden toegelicht. Dat heeft u, Mevrouw de Staatssecretaris, in de commissie ook toegezegd.

Een derde aspect betreft de culturele fondsen. Er is slechts 83 miljoen frank voorzien voor de uitvoering van de in de culturele akkoorden voorziene activiteiten. In Nederland is dat driemaal zoveel voor het dubbele van de bevolking. Dit is wel niet zoveel meer dan wat parochiale subsidies als we meteen over meerdere landen gespreid aan een effectieve culturele uitwisseling willen doen. Het zou mij wel interesseren te vernemen wat de Franse Gemeenschap daarvoor in haar begroting heeft staan.

Anderszijds werd er op gewezen dat de betiteling nogal verwarrend is, juist zoals van heel wat andere subsidieposten die niets meer zijn dan supplementaire tegemoetkomingen. Er werd beloofd daarvoor een juiste titulatuur uit te denken. Ik hoop deze volgende jaar reeds in de begroting terug te vinden.

Tenslotte wil ik even stilstaan bij de sector beroepsopleiding voor de middenstand. In dit verband vraag ik de bijzondere aandacht van de Vlaamse Executieve voor een naar mijn mening heel belangrijk punt.

In het koninklijk besluit van 6 oktober 1976 wordt als doelstelling voor het Instituut voor Voortdurende Vorming aangestipt in het bijzonder en ik ci-

Steeverlynck

teer : «De activiteit van individuele bijstand te coördineren».

Mijn vraag is : wat heeft dat instituut ter zake tot nog toe - 1981 - aan coördinatie verricht ?

De individuele bijstand, zowel inzake bedrijfsbeheer als inzake technische en technologische aanpassing aan de moderne noden van de bedrijfsvoering is zeer, zeer belangrijk. Het is anderzijds de normale verlenging van de beroepsopleiding en zeker te koppelen aan de beroepsvorming en het bedrijfsmanagement, waarvoor zoveel cursussen, lezingen, studiedagen en seminaries worden georganiseerd, vooral in de centra voor voortdurende vorming.

Het is derhalve helemaal aangewezen dat van de bestaande infrastructuur, niet alleen of zozeer aan gebouwen, maar aan leraren en cursisten, gebruik kan worden gemaakt. In West-Vlaanderen - de heer Windels weet dat goed - waren er bijvoorbeeld voor bedrijfsmanagement in het cursusjaar 1979-1980, 2148 deelnemers.

Er zouden van deze leraren enkelen als consultant kunnen optreden en van de collectieve onderwijsvorm een overstapje wagen naar bijstand en hulp in het individuele bedrijf zelf. Nu zijn er de consultants van het Economische en Sociaal Instituut voor de Middenstand, een nationaal gebleven parastatale, die mijns inziens in hun activiteit wel meer binding zouden mogen hebben met de aangewezen cliënteel die zij in de vormingsinstituten voor de middenstand aantreffen. Persoonlijk heb ik het steeds betreurd dat deze consultantendienst ook niet organisch met het Instituut voor Voortdurende Vorming verbonden is, maar dat kan wellicht zijn oplossing vinden wanneer aan het instituut een wettelijk of decretaal statuut kan gegeven worden, terwijl het nu alleen bij Koninklijk Besluit is opgericht. De heer Olivier weet wat ik bedoel en hij geeft mij gelijk.

Er is daar wellicht nog wat stof voor communautaire specialisten. Maar ik wens eerder de noodzaak te onderstrepen van een doelmatige uitbouw

van de consulting activiteiten voor de middenstand.

Uit een studie onlangs verricht door professor Donckels «Vlaamse K.M.O.-ers tegenover hun ondernemerschap. Een micro-economische analyse» zijn nuttige gegevens te rapen om mijn stelling te staven. Vooreerst wil ik er het Instituut voor Voortdurende Vorming, dat opdrachtgever was, geluk wensen om studies te laten ondernemen op het bedrijfs-economisch vlak.

Al te veel hebben wij alleen macrostatistische gegevens ter beschikking.

Welnu, de enquête voor de studie wees dat mislukkingen in de KMO's vooral te wijten zijn aan de persoonlijke karakteristieken van de bedrijfsleider zelf, en aan «onvoldoende controle en slecht financieel beheer». Deze oorzaken van de mislukkingen kwamen meer aan bod dan de externe factoren van vvb. de overheidsinterventie met te zware fiscale en sociale maatregelen. Dat is in het milieu van de middenstand toch betekenisvol.

Precies op deze terreinen moet de individuele bijstand worden georganiseerd in het belang van de continuïteit en de expansie van het kleine bedrijf en de vrijwaring en verzekering van grote werkgelegenheid.

Problemen omtrent vennootschapsvorm, opvolging, marketing, financieel beleid, boekhouding, exportfinanciering enz. moeten na de volmakingscursussen een toepassingsbegin in het bedrijf zelf krijgen, anders blijft heel veel dode letter. Ik hoop dat hieraan dit jaar meer aandacht zal worden aan besteed. Graag zal ik dan ook deze begroting goedkeuren. (*Applaus bij de meerderheid*)

De Voorzitter : De heer H. Weckx heeft het woord.

De heer H. Weckx (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers en Staatssecretarissen, geachte collega's, ter gelegenheid van de bespreking van deze begroting had ik graag een viertal elementen in dit debat naar voren gebracht, meer bepaald in verband met het cultuurbeleid en het beleid betreffende de per-

soonsgebonden materies binnen het tweetalig gebied van Brussel-Hoofdstad.

Op een zeer sporadische wijze is in de diverse commissies af en toe wel even over een cultuurbeleid in Brussel gesproken, meer bepaald over de Nederlandse Cultuurcommissie.

Er werd ook hier reeds herhaaldelijk aangedrongen - en ik maak dat reeds mee sinds 1977 toen deze Vergadering nog de Cultuurraad voor de Nederlandse cultuurgemeenschap was - eindelijk eens een grondig debat in de commissie - de uitverkoren Commissie schijnt deze van Begroting te zijn - over het cultuurbeleid te Brussel, in het algemeen en over de werking van de NCC aldaar in het bijzonder te laten plaatshebben.

Helaas, tot dusver is dit debat er nog niet gekomen. Ook ter gelegenheid van de bespreking van deze begroting is het niet mogelijk geweest, gelet op het feit dat onze werkzaamheden zodanig gepland zijn dat niet in alle commissies tegelijkertijd kunnen aanwezig zijn en het niet altijd gemakkelijk is om over het hoofdstuk Brussel binnen de diverse opgedeelde commissies te praten.

Ik zou nochtans, naar aanleiding van een korte discussie die in de commissie voor de begroting heeft plaatsgevonden, de aandacht van de Voorzitter van de Executieve willen vestigen op het probleem dat in het verslag van de heer Olivier heel even werd aangehaakt. Inderdaad, er werd door het Rekenhof een advies uitgebracht. Er werd daarop gezinspeeld in de bespreking van de begroting in de commissie. De Voorzitter van de Vlaamse Executieve heeft, indien ik het verslag goed heb gelezen, het advies van het Rekenhof inzake de toevoeging van de begroting van de NCC als een document aan het begrotingsdocument van de Vlaamse Raad, tot het zijne gemaakt.

Ik zou er toch willen voor waarschuwen dat men niet te ver zou gaan. Ik moet eerlijk zeggen dat ik het advies van het Rekenhof op dat vlak in twijfel trek.

Ik heb geen bezwaar tegen het feit dat

Weckx

een grondig debat over het cultuurbeleid in Brussel zou worden gevoerd, in tegendeel, want het wordt noodzakelijk. Wij beschikken trouwens reeds jaren over elementen om dit debat met kennis van zaken te voeren.

Mag ik u eraan herinneren dat de Nederlandse Cultuurcommissie sinds zes jaar een uitvoerig jaarverslag indient, vroeger bij de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap en thans bij de Vlaamse Raad. In dit jaarverslag worden in detail de adviezen en de volledige werking van de Nederlandse Cultuurcommissie weergegeven. Ik kan alleen maar constateren dat dit document aan de aandacht van zovelen, zoniet de meeste van onze collega's ontsnapt.

Ik wil vooral hun aandacht vestigen op het feit dat men beschikt over een volledig dossier dat toelaat het debat op gang te brengen, waarin men op de zes voorbije jaren kan terugblikken.

Wanneer het Rekenhof zegt dat op grond van de wet van 16 maart 1953, meer bepaald de wet op de controle betreffende sommige instellingen van openbaar nut de begroting van de Nederlandse Cultuurcommissie van Brussel zou dienen toegevoegd te worden aan de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, dan meen ik toch te moeten waarschuwen voor het feit dat men de autonomie van de ondergeschikte besturen niet helemaal mag uithollen.

Inderdaad, artikel 72 van de wet op de agglomeraties en federaties, zegt dat de Brusselse Cultuurcommissies onderworpen zijn aan de regelen inzake controle, bepaald in artikel 3, paragraaf 2, van de wet van 16 maart 1954.

Wat zegt dit artikel :

«De ontwerpbegroting van de instellingen van de categorieën B en C» - dus de parastatalen van deze categorieën - «wordt opgemaakt door de organen van beheer en goedgekeurd door de Minister van wie het organisme afhangt en door de Minister van Financiën».

In een volgende alinea zegt diezelfde paragraaf: «De begroting van de organismen van de categorie B» - dus niet de parastatalen van de categorie C - «wordt als bijvoegsel aan het ontwerp van begroting van het Ministerie waarvan de organismen afhangen gevoegd en aan de Kamers medege-deeld».

Wij zullen dus zeer voorzichtig moeten zijn want indien wij zouden stellen dat alinea 2 van paragraaf 2 toepasselijk is op de Nederlandse Cultuurcommissie van Brussel, zou dit betekenen dat de N.C.C. een parastatale zou zijn of gelijkgesteld zou worden met een parastatale van categorie B. Dit kan niet !

Inderdaad, de Nederlandse Cultuurcommissie voor Brussel is een verkozen lichaam van de tweede trap, een ondergeschikt bestuur, een supra-gemeentelijk agglomeratieorgaan, maar is, hoe dan ook, in elk geval geen parastatale en kan zeker niet ondergebracht worden in de parastatalen van de categorie B.

Op dit punt wens ik dus te besluiten. Wij mogen inderdaad niet in de autonomie van de ondergeschikte besturen ingrijpen, zoniet zou men zover kunnen gaan stellen dat de begroting van de Brusselse Agglomeratieraad zou moeten worden toegevoegd aan de begroting voor het Brusselse Gewest en dat bijvoorbeeld de begroting van de stad Antwerpen zou dienen toegevoegd te worden aan de begroting van Binnenlandse Zaken. In een dergelijk geval zouden wij uiteraard een weg opgaan waar geen autonomie voor de ondergeschikte besturen meer bestaat, Mijnheer de Minister.

Ik wil nog eens herhalen, als besluit van dit eerste punt: het is perfect mogelijk een grondig debat - en ik wens het - te kunnen voeren in de Commissie voor de Begroting en in deze Raad inzake het cultuurbeleid in Brussel in het algemeen en over de Nederlandse cultuurcommissie in het bijzonder.

Wij beschikken over de nodige documenten, sinds zes jaar, en hebben er nooit gebruik van gemaakt. Als Brus-

selse Vlaming ben ik de eerste om dat te betreuren.

Het zou mij genoeg doen mocht dit debat zo spoedig mogelijk op gang worden gebracht.

Het tweede punt dat ik wil behandelen betreft de monumentenzorg. Ik stel vast dat de staatssecretaris die daarvoor bevoegd is niet aanwezig is.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Het volstaat dat één minister aanwezig is.

De heer H. Weckx : Akkoord. Dan zal ik mij tot u richten. Op mijn vraag in de commissie hebt u geantwoord dat u deze kwestie zou onderzoeken, maar dat u zich verzet tegen het feit dat een afzonderlijk artikel in de begroting zou worden ingeschreven inzake de monumentenzorg in Brussel. Ik kan dat volledig onderschrijven. Maar ik vraag niettemin dat de Vlaamse Gemeenschap het dossier Brussel niet langer zou blijven blokkeren. Ik heb in de commissie een aantal voorbeelden vermeld die in het verslag zijn opgenomen. Reeds enkele jaren wordt de restauratie van de belangrijke Pacheco-instelling en van het Begijnenhof in Anderlecht tegengehouden, omdat er niet voldoende geld is, omdat binnen de Vlaamse Gemeenschap prioriteit wordt gegeven aan andere monumenten en omdat op de begroting hiervoor te weinig kredieten zijn ingeschreven.

Ik dring bij de Executieve erop aan dat men tenminste deze dossiers zou deblokken. Wij zullen aldus als Brusselse Vlaming het verwijt niet meer moeten aanhoren dat de Vlaamse Gemeenschap in gebreke blijft hoewel zij er de mond van vol heeft dat Brussel ook haar stad is. Het is inderdaad ook onze stad, maar laten we dan ook iets doen voor het gebouwenpatrimonium van deze stad. We mogen die dossiers niet langer geblokkeerd houden.

Ik had ook vragen willen stellen in verband met het toerisme te Brussel. Wij weten dat er in Brussel een VZW bestaat die overkoepelend is voor het toerisme in de hele agglomeratie, na-

De heer V. Anciaux (VU) in gesprek met (midden) de heer H. Weckx (CVP). Voorgrond links : de heer R. Gheysen (CVP). Achtergrond : fractievoorzitter G. Verhaegen (CVP)

melijk het TIB, Toerisme Informatie Brussel. Wij trachten sinds maanden vanuit de Vlaamse Gemeenschap binnen Brussel een nieuwe structurering voor het TIB tot stand te brengen. Deze nieuwe structurering zal er voor zorgen dat het TIB een volwaardige bi-communautaire instelling wordt, paritair samengesteld in al haar organen en ook paritair samengesteld wat het personeelsbestand aangaat. Wij zijn nu zo ver dat dit door een aantal Brusselse Vlamingen en Franstaligen wordt aanvaard.

Men wacht nu onder meer op onze Gemeenschap om te weten of deze ook consequent bereid zal zijn de kredieten aan deze bi-communautaire instelling te geven die het haar mogelijk moet maken in deze nieuwe opstelling eindelijk een reëel toeristische beleid in Brussel te voeren, een beleid dat zich werkelijk richt tot de twee gemeenschappen.

Wij weten allen dat voor het toerisme Brussel eigenlijk een venster is op dit land, gelet op de toeristische toevloed van mensen, gelet op het vliegveld van Zaventem en gelet op de aankomstplaats van grote stations. Het

wordt nu heel belangrijk dat vanuit de Vlaamse Gemeenschap de kredieten worden ter beschikking gesteld die het nieuw toeristisch beleid in Brussel kunnen activeren.

Ik ben bevreesd, wanneer ik vaststel dat op de begroting die we nu bespreken geen kredieten voorkomen voor deze vernieuwde zo belangrijke bi-communautair ingerichte toeristische infrastructuur in Brussel. Misschien zitten er mogelijkheden van kredieten in een aantal globale posten. Maar ik vernam graag van de Executieve, alvorens dit debat is geëindigd, op welke concrete manier men in de vereiste kredieten voor de herstructurering van de toeristische infrastructuur in Brussel zal voorzien.

Een laatste punt betreft meer de persoonsgebonden materies en dan meer bepaald de uitvoering van het peuterplan - ik zou beter kunnen zeggen «het kinderdagverblijvenplan» - binnen de Brusselse agglomeratie dat reeds dateert van 1971 en dat eigenlijk de tegenwaarde was, de compensatie voor de wederinvoering van de fameuze vrijheid van het gezinshoofd.

Ik weet dat de Executieve - ik heb dat zeer recent geleden en als Brusselse Vlamingen zijn wij daar dankbaar voor - bijkomende bijzondere dotaties heeft gestemd, te spreiden over verschillende jaren, teneinde het peuterplan, het kinderdagverblijvenplan in Brussel volledig te kunnen uitvoeren. Maar, tezelfdertijd is naar de inrichtende machten van deze kinderdagverblijven een brief gestuurd vanuit het NWK waarin stond te lezen dat geen nieuwe Vlaamse initiatieven te Brussel in de toekomst zullen betaald worden wat betreft de werkingskosten.

Mevrouw de Staatssecretaris, Mijnheer de Minister, ik moet u net zeggen dat dit uiterst belangrijk is. Ik weet, Mevrouw de Staatssecretaris, dat u daarover contacten hebt gehad met het NWK. Maar, ik zou u vandaag uitdrukkelijk de vraag willen stellen of het zo is dat het NWK ook heeft aanvaard dat uiteraard het kinderdagverblijvenplan moet worden uitgevoerd in zijn totaliteit. Het is ondenkbaar dat nu het NWK zou zeggen dat, omwille van budgettaire problemen, geen nieuwe kredieten kunnen worden verleend voor initiatieven die nog op het getouw moeten worden gezet, die nog moeten worden uitgevoerd teneinde ons toe te laten, tussen dit en enkele jaren, het kinderdagverblijvenplan in Brussel volledig uit te voeren.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers, en Staatssecretarissen, dit waren de enkele bedenkingen die ik in dit debat aan uw aandacht wou onderwerpen. *(Applaus bij de meerderheid)*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het. einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij zullen deze namiddag om 14.30 uur opnieuw samenkomen om onze agenda verder af te handelen.

— *De vergadering wordt gesloten om 12.40 uur.*
